

Věrná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 12—13

V Zatici 17. března 1950

Cena 6 Kčs

Jen upřímně!

Potrpíme si na to, že rádi o sobě slyšíme a rádi zdůrazňujeme jen to nejlepší. Je to snad všelidská vlastnost a není tudíž divu.

Rádi vzpomínáme na naši minulost, na život a práci, úspěchy a výsledky poctivého snažení malé volyňské větve českého národa. Zvláštní hrdoostí nás naplňuje vědomí, že jsme ve dvou světových válkách přispívali bojem, krví a obětmi k osvobození československé republiky a jejího lidu. Uvědomujeme si však při tom všichni, že i dnešní den se stane zanedlouho minulostí, která pak o nás vydá svědectví dnům příštím? Dnes chceme být posuzováni podle svých zásluh v bojích. Co však bude mluvit v náš prospěch, až se z perpektivy let bude hodnotit historické období budování socialismu v naší vlasti?

Chceme-li být objektivní a k sobě upřímní, musíme po pravdě přiznat, že jsme dosud nečinili téměř nic nebo jen docela velmi málo, co by se mohlo hodnotit jako přínos k tomuto velkému dílu. A je to tím smutnější, že k tomu máme možnosti a mnohé předpoklady.

Nesmíme si zakrývat, že jsme často svědky zjevů přímo opačných, kdy se naši krajané staví na stanovisko záporné. A při tom mnohdy vystupují tak autoritativně, jako na slovo vzati odborníci a znalci poměrů a vývoje nejen u nás ale na celém světě. A při tom si často nevidí tak říkajíc „na špičku nosu“ a na jazyk.

„Je mi někdy taková hanba, když slyším některé naše Volyňáky mluvit „o politice“, Jednotných zemědělských družstvech a jejich názorech na různé otázky současného života, že nevím, kam dát oči“ — píše nám krajan z Moravy. „Tady se musí něco podniknout, aby i ti zaslepení prokoukli. Vím, že jich není mnoho, ale podle jednotlivce se vždy usuzovalo a bohužel ještě dosud někdy usuzuje o našem celku. Proč mají takoví zaostalcí špinit památku našich drahých padlých, kteří bojovali a položili životy za náš lepší dnešek a radostný zítřek? Proč mají znehodnocovat naše dosavadní zásluhy a vrhat stín na dobré jméno volyňského Čecha?“

„Největší chybou u nás je, že ně-

Vítězství socialismu - vítězství míru

Všichni pracující v naší republice stojí před velkými úkoly. Každý z nich tvoří nezbytnou součást naší pokojné a klidné cesty k socialismu. Naší největší výhodou v tomto dějinném zápase je, že na této cestě nemusíme bloudit ani experimentovat. Opírajíce se o výsledky a zkušenosti socialistického budování v bratrském Sovětském svazu a vedení předvojem dělnické třídy, Komunistickou stranou Československa, kráčíme k svému cíli s jistotou a s pevnou vírou, že naše dílo od základů změní společenskou tvářnost naší vlasti.

Víme však, že naše socialistické budování bude jen tehdy úspěšné, když se stejným úsilím a stejnou vírou budeme hájit světový mír. To, co chceme ve společné práci se Sovětským svazem a státy lidové demokratickými uskutečnit, je především dílem míru, dílem, které má zaručit pokoj a mír všem kdož poctivě pracují. A právě sem obrátil pozornost nás všech Klement Gottwald při nedávném zasedání Ústředního výboru KSČ. Na příkladech ukázal, jak je nevyhnutelně třeba, abychom se všichni hlouběji zabývali mezinárodními otázkami a tak si uvědomovali, jaký smysl má naše práce v rámci velkého světového zápasu o mír.

Naše pozornost musí být věnována především imperialistickým štvárcům a jejich úkladům o světový mír. Jsou to zapřísáhlí nepřátelé všeho pokroku a socialismu. Nepodařilo se jim využít výsledků druhé světové války pro své kořistnické cíle. S krutou zlobou viděli, že Sovětský svaz vyšel z této války silnější a mocnější

a že také další národy se vymanily a osvobodily z otrockého vlivu imperialismu a začaly budovat svůj život v duchu svých potřeb.

Protože výpočty imperialistů tak žalostně zklamaly, nezbyvá jim v jejich zvrhlých spekulacích nic jiného, než znova sázet na kartu všezničující války, o které se domnívají, že alespoň oddálí zánik kapitalistického světa a jeho vykořisťovatelských metod. Imperialisté, jímž v čele stojí Spojené státy, hrají dnes ve světové politice vabanque. Nic jiného jim již nezbyvá, cynicky se k tomu přiznávají. Válka je jejich poslední prostředek zachrany před rostoucími silami pokroku a socialismu, jejichž tábor den ode dne roste a mohutní.

Pracující lidé z celého světa a hlavně pracující, kteří jsou již na cestě k socialismu, dobře vědí, co by pro ně znamenala ať jakákoliv válka. Jasně vidí příznak ničení, který by se jako blesk snesl na výsledky jejich budovatelské práce. Je to vědomí tak silné, že sráží dohromady všechny kladné síly, které dnes na celém světě vypovídají válku válce. Potvrdil to prezident republiky Klement Gottwald, když ve svém projevu zvláště zdůraznil, že pracující si nejen uvědomují nebezpečí války, ale nemají nejmenší chuti nechat se hnát svými pány na nová válečná jatka.

Zkřížíme imperialistům jejich plány a to tím, že proti jejich zločinným úmyslům postavíme jako štít úspěšný svého budování socialismu. V tom je naše síla, v tom je i naše nová a lepší budoucnost. Svůj zápas o světový mír vyhrájeme ve chvíli, kdy vítězství naší socialistické vlasti bude dovršeno.

Rubl mezinárodní měnou

Měnovou reformou z prosince 1947 vyčistil SSSR svou měnu od finančních nánosů druhé světové války a vrátil sovětskému rublu opět jeho plnou hodnotu. Současně s touto měnovou reformou bylo možno zrušit systém vázaného hospodářství a dospět k jednotným cenám na trhu. Rostoucí výkonnost sovětského průmyslu a kolchozního hospodářství přinášela stoupající zásobování trhu

a v důsledku toho bylo možno postupně snižovat ceny a tak odměnit pracující SSSR za jejich výkon zvýšením reálného obsahu jejich mzdy a zvýšenou životní úrovní. V období od r. 1947 až 1950 došlo k trojnásobnému snížení cen. Ještě v r. 1947 bylo provedeno snížení cen průmyslových a potravin v celkové částce 86 miliard rublů za rok, druhé snížení cen v březnu 1949 zajistilo pra-

kteří Volynáci mluví o věcech, o nichž téměř ničeho nevědí, jimž mnohdy nerozumí a na něž se téměř vždy dívají ze svého úzce osobního hlediska“ — říká jiný krajan z Karlovarska.

„Mohli bychom hodně dokázat a prospět celku i sobě, naši lidé jsou poctiví, pracovití, svědomití, plní své smluvní závazky a povinnosti — chybí jim však nutná dávka průbojnosti a iniciativy a tak těžce, opravdu velmi těžce se vzdávají svých vítězů a ustálených — ale většinou mylných, nesprávných a špatných představ a názorů. Jsou politicky většinou neuvědomělí a vypadá to mnohdy tak, že se snad dokonce obávají, aby se uvědomělými nestali. Snad, že by jim pak byla hanba, až by museli přiznat, že se opravdu mohli tak dlouho mylit.“ To je názor vol. Čecha z Litoměřicka. Můžeme ho jen doplnit tím, že opravit nebo změnit mylný názor není nečestné ani ponižující; chybou velikou je v omylu setrávat.

Krajan z Aše nám mimo jiné píše: „Nedovedu pochopit, proč jsou i mezi vol. Čechy jednotlivci, kteří ještě dnes stále pokukují na západ. Nevím, co by tam chtěli hledat, ale radil bych jim, aby se napřed zeptali těch, kdo tam před časem utekli a teď se stále neslavně vrací. Ti pohodlnější, kteří se spokojili jen tím, že čekali, až jim to západ přinese hotové na talíři, byli ovšem chytřejší — ale výsledek je a bude stejný v obou případech — zklamané naděje.“

Od sebe doporučujeme všem „pokukujícím k západu“, aby se dotázali našich krajanů — vol. Čechů — kteří se v těchto dnech vrátili jako reemigranti z Argentiny, kam odjeli z Volyně v r. 1926. Navštívili nás někteří z nich v redakci v Žatci a stručně ale výstižně vyličili, jak vypadá americký „blahobyt a svoboda“. Jedním z prvních dojmů, které u nás zažili, bylo zjištění, že si každý dělník může dát denně pivo nebo dokonce dvě po obědě!

Nepochybujeme, že takových revelečních objevů budou dělat denně a stále mnoho. Oni ale nebyli dělníky, byli poměrně dobře situovanými zemědělci a takový přepych si mohli dovolit snad jednou za měsíc!

Jsme opravdu rádi, že v poslední době dostáváme od našich krajanů mimo jiné dopisy svědčící o tom, že si začínáme uvědomovat vedle svých zásluh a všech kladů rovněž některé chyby a nedostatky. Uvědomit si chybu je poloviční náprava. Nestáčí vidět jen cizí nedostatky a ukazovat na ně jako na svoji omluvu a ospravedlnění. Je rovněž nesprávné vidět a zdůrazňovat u všech a ve všem jen stinné stránky a zdánlivé nevýhody. Je však třeba říci si upřímně a vždy pravdu do očí a nechat se přesvědčit, když se mýlíme a jednáme špatně. Bude to jediné k našemu prospěchu.

cuje tím dodatečné úspory ve výši 71 miliard rublů. K 1. III. t. r. bylo usnesením rady ministrů svazu SSR vyhlášeno třetí snížení cen, které jenom ve státním obchodě představuje pro obyvatelstvo roční úspory v částce nejméně 80 miliard rublů. Se souběžným snížením cen na kolchozním trhu a v obchodě družstevním lze celkové snížení vyčíslit na 110 miliard rublů během roku.

Nezůstalo tenkrát však jen při tomto cenovém zásahu na vnitřním trhu. Postupně zvyšování reálné mzdy znamená zároveň postupné zpeřívání měny a nyní byl této skutečnosti dán výraz také na poli měnovém. Rada ministrů svazu SSR rozhodla, že od 1. března 1950 nebude kurs rublu v poměru k cizím měnám určen již na podkladě dolaru, nýbrž bude převeden na stabilnější zlatý podklad v soulase s obsahem zlata v rublu. Nákupní cena zlata byla

určena na 4 ruble 45 kopějek za 1 gram čistého zlata. Na podkladě této parity činí kurs rublu vůči dolaru 4 rubly místo dosavadního kursu 5 rublů 30 kopějek a za jednu libru šterlinků 11 rublů 25 kopějek místo dosavadních 14 rublů 84 kopějek. V těchto relacích byl změněn kurs rublu i vůči ostatním měnám.

Rubl, který dosud byl jen vnitřní měnou, stává se nyní měnou světovou na zlatém přepočítacím základě. Zlatý standart rublu bude sloužit jako míra pro vyrovnání všech mezinárodních platů, zvláště sald, což značně zjednoduší vzájemné obchodní vztahy. Na zlatém standartu rublu se zjednoduší také vzájemné přepočítací kursy a vzájemné obchodní vztahy mezi zeměmi lidově demokratickými. Zlatý rubl je záštitou proti odhodnocování světových měn a tudíž pro nás hrází proti nepříznivým krizovým vlivům ze západních zemí.

Dodávka chmelné sádky pro vysazování chmele

Loňská distribuce chmelné sádky byla neuspokojivá jak organizačně tak i neukázněností některých dodavatelů sádky. Mnohé zlořady jako podloudné prodeje sádky, výsazy ze sádky z chmelnic, které nebyly uznány atd., přimělo ministerstvo zemědělství k vydání vyhlášky o dodávce chmelné sádky pro zakládání chmelnic, aby tak distribuce chmelné sádky byla položena na solidní základ. Tato vyhláška, která v minulých dnech vyšla v Úředním listě, přináší pro pěstitele chmele některá závazná ustanovení, která zde podáváme. Výsaz chmele může být v roce 1950 proveden jen ze sádky pocházejících z chmelnic, které státní výzkumná stanice chmelařská v Žatci uznala za vhodné k výsazu. Takových uznávaných chmelnic podle seznamů předložených Osevě tato stanice vybrala ve množství přes 1.500 ha, takže plně postačí krýti poptávku po uznané sádky v roce 1950. Každý držitel takové uznané chmelnice je povinen nabídnouti Osevě sádku z této chmelnice a uzavřítí nejpozději do 20. března 1950 smlouvu o dodávce chmelné sádky. Neuzavřeli smlouvu dobrovolně, uloží se mu dodávková povinnost. Formuláře smluv má důvěrník, který předá pěstitele poučení o postupu při dodávce sádky a který podá bližší vysvětlení. Do stanovené lhůty je povinen každý zemědělec (i JZD, statky a pod.), který bude v r. 1950 vysazovat chmel, objednat si potřebnou chmelnou sádku na tiskopisech, jež jsou u chmelařského důvěrníka v obci. Jestliže má u některého dodavatele zamlouvenou uznanou sádku, uvede tohoto dodavatele. Poněvadž Oseva nemá dostatek dopravních prostředků, bude každému objednateli určen z blízkého okolí dodavatel, pokud možno pro celou

obec jedna nebo dvě dodavatelské obce, aby odvoz sádky si obec mohla provést hromadně. Za účelem zřetelní přehledu o výsazech z důvodů jen evidenčních zanese se do objednávky i každý držitel uznané nebo šlechtěné chmelnice, jestliže pro vlastní výsaz použije vlastní uznané nebo šlechtěné sádky. Není to žádná objednávka a také pěstitel nebude platit žádný rozdíl cenový nebo nějaký poplatek. Podotýká se, že šlechtěné Osvaldovy klony vzhledem k jejich malému množství se podle výnosu ministerstva zemědělství nepřidělují mezi pěstitele chmele, nýbrž tyto šlechtěné sádky půjdou do množáren, na pokusné chmelnice ČSSS a JZD. Jsou tudíž objednávky těchto klonů bezúčelné. Konečně se upozorňuje, že podle právě vydané vyhlášky jsou výhradním vykupovatelem a dodavatelem sádky jen Československé státní statky, n. p. — Oseva a že koupě, výměna sádky od někoho jiného než od Osevy a prodej, darování sádky atd. někomu jinému než Osevě je zakázáno. Sádky musí být dodána upravená, svázána do svazčků po 30 kusech a až do odběru řádně uskladněna. Jest zakázáno pomíchati požadované sádky se sádkami z jiných chmelnic, nedodání sádky, nesbírání sádky na chmelnicích, z nichž je uložena dodávka a na druhé straně jest zase zakázáno sbírání sádky, vytlamování oček nepovolaným osobám atd. Pěstitel je povinen oznámiti Osevě, kdy bude sádky připravena k odběru. Nedodržení předpisů trestají ONV podle stejných ustanovení, jaká platí při neplnění ostatních zemědělských dodávek.

[Z Československých státních statků, n. p. — Osevy — šlechtitelské chmelařské stanice — množitelské kanceláře v Žatci].

Jiráskův tvůrčí odkaz národu

Již dvacet let nás dělí od smrti Aloise Jirásky. Mezitím uplynula doba, která tolikerym způsobem zasáhla do našeho národního a státního života, mnoho tu obrátila, přehodnotila a také leccos zavrhlá.

Ale nic z této velké revoluční převratné doby se nedotklo uměleckého odkazu Jiráskova. V ničem především jeho dílo nezastaralo. I v naší době jsou vysoko vyzvedány velké klady jeho díla a to v míře předtím jen málo komu známé. Jako kdysi, v době první světové války, našel český lid v Jiráskově díle posilu a pevnou víru v novou a lepší budoucnost, tak i v druhé světové válce a za okupace lnul český člověk k Jiráskovu slovu a hledal v něm záštitu proti přívalu lži a podvodů, které měly zlomit a vyvrátit odvahu českého národa k odporu proti fašistickým okupantům.

Široká obec čtenářů dobře cítila, že Jirásek je mu blízký a drahý proto, že národ nebyl pro něho jen několik vyvolenců, ale každý poctivý český člověk a jeho poctivá práce.

Bylo jen aktem spravedlnosti a úcty, že právě v době, kdy se českému pracujícímu lidu podařilo vítězně odrazit a znemožnit protilidovou reakci, že i dílu Jiráskovu se dostalo takového ocenění.

A tak se i stalo. Právě dnešní doba může náležitě ocenit Jirásku tvůrce, který ve svých historických románech a povídkách po prvé jasně ukázal na třídní rozpory a protikladné síly, z nichž vyrůstala velká husitská revoluce a boj českého člověka proti utlačovatelům a vykořisťovatelům světským i církevním. Byl to Jirásek, který názorně ukazoval a učil, že dějiny nejsou tvůrčím dílem jednotlivce byt sebe nadanějšího, ale že to je vždy pevnost národního kolektivu, který se může se zdarem postavit proti všem, když na jeho straně je pravda.

K Jiráskovu dílu se proto vracíme dnes i po velkých zkušenostech z nedávné doby a jeho literární odkaz vidíme ještě v jiném, příznivějším světle. Ale k Jiráskovu dílu máme i své závazky. Ne jen Jiráska číst, ale především rozumět jeho řeči, chápat jeho příklad, najít cestu k lidu, k jeho tvůrčímu úsilí, jak to dělal Jirásek, kdykoli měl na mysli kladný dějinný typ člověka.

Nový poměr k Jiráskovi našlo i naše umění. Jiráskův příklad dnes posiluje a to tím, že dovede dát umělcům nejen nový podnět a úkol. Tak je Jiráskovo dílo stále živé a vítězí tím, co v něm bylo ukryto a co bylo lidovými vrstvami znovu pozvednuto na štít národního celku jako příklad a povzbuzení pro každého poctivého českého člověka, usilujícího o lepší budoucnost svého národa.

Odhalení provokačního „zázraku“ v Čihošti

Pro každého křesťanský věřícího člověka je kříž svatým symbolem jeho víry a lásky k Ukřižovanému. Křížem se věřící znamenají ve svých prosbách k Bohu, kříž je projevem jejich nejvyššího a nejmistnějšího povznesení myslí v zbožném rozjímání.

Právem byli proto všichni věřící pobouřeni a do hloubi duše uraženi, jestliže tento symbol církve a víry byl hrubě zneuctěn k „zázračným“ kejklům farářem Josefem Toufarem v kostele v Čihošti u Ledče n. Sázavou. Jak hluboko klesla mravnost tohoto kněze, když neváhal zneuctít tohoto symbolu ke klamání věřících, a to v záměrném úmyslu namířit tento podvod k boji proti lidové demokratické vládě nejen u nás, ale i v ostatních zemích lidové demokracie.

„Běda tomu, skrze něhož pohoršení vzejde!“ praví Písmo. Farář Toufar v Čihošti, který tato slova Písma nejdou hlásal od oltáře i z kazatelny, vědomě toto pohoršení způsobil, když primitivním mechanismem z drátků, gumíček a ocelové spirálky ukazoval při kázání dne 11. prosince 1949 „zázračné“ vychýlení kříže doprava — „k západu“ — na oltáři kostela. Tento svůj podvod farář opakoval ještě jednou a to na Boží hod vánoční 25. prosince 1949.

O tom, jak farář Toufar „zázrak“ připravil, vypověděl do protokolu bezpečnostních orgánů, které byly pověřeny vyšetřením tohoto případu. Farář pravil: „Abych mohl sestrojím mechanické pohybování křížem nad oltářem v čihoštském kostele, sehnal jsem spirálové pero, které jsem upevnil jedním koncem ke křížku. Druhý konec jsem připevnil na kousek podvazkové gumy, kterou jsem přivázal k elektrickému vedení na střeše svatostánku nad oltářem. Spodek křížku jsem připevnil třemi gumíčkami a vzadu na tělo Kristovo jsem též připevnil jednu slabší gumíčku, aby se křížek příliš nenatáčil na strany. Celou tuto mechaniku jsem sestrojil dne 8. prosince 1949, když jsem byl na fare úplně sám. V sobotu dne 10. prosince jsem si mechaniku ještě naposledy vyzkoušel přímo v kostele. Konec drátu jsem měl připevněn na kazatelně tak, že na pouštění drátu se křížek vychýlil směrem na pravou stranu a zatažením jsem jej zase vychýlil na opačnou stranu. Toto jsem mohl provésti, kolikrát jsem chtěl.“

Zpráva o „zázraku“ se rázem rozkřikla po celém kraji. Farář, aby utajil podvod se „zázrakem“, zatím odmontoval mechanismus, jehož vedení bylo řízeno z kazatelny a před zraky věřících kryto knihou evangelia, snubních ohlášek a knihou služeb božích. Zpráva o „zázraku“ byla rozšířena i v cizině. Západní rozhlas v četných relacích se zabýval tímto „zázrakem“ a to podle materiálu, který mu byl dodán z Vatiká-

nu. Jenže se ukazovalo, že čihoštský zázrak byl jen začátkem připravované rozvratné akce a provokace vysoké katolické hierarchie ve službách Vatikánu.

Farář Toufar se doznal, že po únorovém vítězství před dvěma léty se začal zabývat myšlenkou aktivní protistátní činnosti. „Zázrak“, který primitivně zkonstruoval na oltáři kostela v Čihošti, byl částí tohoto nenávistného tažení proti lidové demokracii. Další vyšetřování zjistilo, že do této rozvratné činnosti byli ihned, kromě kleru, zapojeni také bohoslovci z Hradce Králové, jako osvědčení šifitely a kurýři rozvratné práce ve službách známého kolaboranta s nacisty, královéhradeckého biskupa Dr. Mořice P. chy.

Vysoká katolická církevní hierarchie sledovala se „zázrakem“ velkorysou protistátní provokací. Navštěvující tomu schůze kněží i jmenování komise, kterou biskup Picha ustanovil, aby ověřila „zázrak“. Pozadu nezůstala ani papežská internunciatura v Praze. Její člen Ottavio De Liva navštívil se svým průvodem Čihošť, aby na místě samém zjistil podmínky pro rozvratnou politiku u nás, jak je řízena přímo z Vatikánu.

Původce kejklů s křížem se také přiznal, že kromě politických úmyslů, jak je sledoval pod dojmem nepřátelských pastýřských listů biskup proti republice, počítal i s tím, že Čihošť bude prohlášena za velké poutnické místo, z čehož vyplyne obohacení farnosti a zvýšení jeho příjmů. Nenávist ke všemu lidovému a touha po mamone vedla jeho ruku, aby svatokradečným způsobem zneuctil citů všech poctivých věřících a nestoudným podvodem zapůsobil na jejich zbožnou a k Bohu se obracející mysl. Až sem, k nízkému podvodu se symbolem víry, došel farář Toufar, jakmile se jednou octl na šikmé ploše nepřátel našeho lidové demokratického řádu. Tak hluboko klesl kněz, který měl být příkladem víry a poctivosti všem svým svěřeným farníkům!

Ale „zázrak“ v Čihošti je pro nás ještě jinak poučný. Znovu nám připomíná, jak musíme být bdělí a ostrážiti před skrytými nepřáteli státu, kteří se neštítí žádného podvodu, aby dosáhli svého. Znovu se přesvědčujeme, že vysoká církevní hierarchie ve svých rozvratných plánech proti republice, inspirovaných Vatikánem, použije všeho, aby zneuctila čtení věřících pro štvavou válečnou propagandu anglo-amerických imperialistů. Jen bdělost všech poctivých a své vlasti oddaných lidí může způsobit, že zločinné plány nepřátel budou odhaleny v celé své nízkosti a osklivosti a také po zásluze potrestány. Znovu opakujeme slova presidenta republiky Klementa Gottwalda: „Republiku si rozvrátit nedáme!“

Vědecké základy sovětského zemědělství

Poznatky, které si přivezli čeští a slovenští rolníci ze svého zájezdu do Sovětského svazu, nejsou jen letrnými a pomíjejícími dojmy. Jsou to zkušenosti, které budou znamenat trvalé obohacení naší zemědělské praxe, jestliže jich bude náležitě využito. A musíme si opravdu nesmírně ceniti skutečnosti, že našim zemědělcům byla poskytnuta možnost, aby se na vlastní oči přesvědčili o vysoké vypělosti sovětského zemědělství, o jeho nesmírných úspěších, kterých dosáhlo téměř ve všech výrobních odvětvích a které je právem staví do čela zemědělského pokroku.

Pokud lze usuzovati z projevů členů československé delegace po návratu z SSSR, zapůsobil o naše rolníky velmi mohutně sovětské výzkumnictví a jeho spolupráce s praktickým zemědělstvím. Obec Mičurinsk, která nese jméno slavného zakladatele mičurinské vědy, je sama o sobě velkou dílnou, v níž se tvoří nové poznatky v oboru agrobiologie. Je to jedna z nejmladších věd, přesto však její význam pro vývoj lidstva a zejména pro zajištění jeho lepší budoucnosti, jeho stoupající životní úrovně, je dalekosáhlý. Agrobiologie v pojetí Mičurina a Lysenka osvobozuje nás od trpného přihlížení k přírodnímu dění a činí nás aktivními pracovníky na vytváření a přetváření přírodních podmínek. Tato nová věda hledá také nové metody práce, hledá nové cesty uplatnění. Sovětské výzkumníci jsou dalecí toho vésti rozdělovací čáru mezi vědou a zemědělskou praxí. Oni pracují nejen na vědeckých výzkumech, ale zabývají se také jejich praktickým užitím. Každý sovětský výzkumník je zapojen do některého zemědělského kolektivu, sovchozu nebo kolchozu, ve kterém podrobně sleduje, jak se theoretické vědecké poznatky osvědčují v praxi, a ze kterého čerpá podněty pro svoje další vědecké výzkumy. Obrovské a často přímo senační úspěchy sovětské zemědělské výroby nejsou tedy náhodou, nýbrž výsledkem soustavného úsilí o zdokonalování, budovaného na vědeckých základech.

Na nás, kteří jsme se mnohem později dali na cestu socialismu, jest, abychom si co nejbedlivěji všimali pokroku zemědělské vědy v Sovětském svazu, ale abychom zároveň si osvojovali i metody úzké spolupráce vědy a zemědělské praxe.

Z tohoto hlediska nabývá u nás velké významu zakládání mičurinských kroužků a mičurinských klubů na vesnici. Tím nám vzniká prostředí, kde se může plně uplatnit nejen vynalézavost, snaha po zdokonalení činných zemědělců, ale také kde mohou vědečtí pracovníci v úzkém styku s praktiky hledat a nalézt řešení závažných a naléhavých otázek naší zemědělské výroby.

Obchodní smlouva s SSRR základem našeho zahraničního obchodu

Ministr zahraničního obchodu dr. A. Gregor vysvětlil po svém návratu z SSSR rozsah a závažnost dohody o vzájemných dodávkách pro rok 1950 mezi SSSR a Československou republikou, která byla podepsána v Moskvě 22. února. Rozsah výměny zboží pro rok 1950 byl zvýšen podstatně nejen proti minulému roku, ale i proti rozsahu, který byl pro tento rok předvídan sovětsko-československou pětiletou obchodní smlouvou. Jako ilustraci objemu tohoto obchodu uvedl ministr Gregor, že váha zboží, které ze Sovětského svazu v roce 1950 dovezeme, bude činit podle hrubého odhadu asi 3 miliony tun a k zdoání jeho dopravy bude zapotřebí asi 4.300 vlaků, denně by tedy muselo přijíždět 12 vlaků. Část tohoto nákladu bude nutno dopravit po Dunaji a po železnici přes Polsko.

Obchodní dohoda se Sovětským svazem zabezpečuje plně výživu našeho obyvatelstva, neboť Sovětský svaz nám poskytuje dostatečné množství krmiv, což má zvláštní důležitost pro rozvoj našich velkovýkrmů. Bude dovezeno 100.000 tun kukuřice, 150.000 tun černého ječmene a 15.000 tun pokrutin. Mimo to se získají další pokrutiny z olejnatých semen, které dovezeme z SSSR. Dovoz pšenice bude činit 460.000 tun a naše výživa bude zajištěna ještě značným dovozem másla, masa, rýže, čaje a čocky.

Rozsáhlý dovoz průmyslových surovin, zejména kovů, zajišťuje naši výrobu proti diskriminační politice, kterou proti nám provádějí kapitalis-

tické státy. Bude dovezeno 1,3 mil. tun železné rudy, veliká množství mědi, olova, zinku, manganové rudy, burelu, různých feroslitin, niklu, hliníku, slévárenského a ocelárenského surového železa, stříbra, platinu, petrolejového destilátu, syntetického kaučuku, asbestu, síry, umělých hnojiv, různých druhů průmysl. dříví, různých surovin pro výrobu chemickou a hutní, dále bavlna, vlna, len, juta, valivá ložiska atd. Ještě významnější je pomoc, kterou nám Sovětský svaz poskytuje v oboru investičních statků, neboť jde o stroje a zařízení, které nutně potřebujeme pro rozvoj svého průmyslu a které nám právě proto odpírají dodávat kapitalistické státy. Investičních statků bude letos ze Sovětského svazu dovezeno daleko více, než v roce minulém.

Nemenší význam má dohoda pro zajištění našeho vývozu. Československo dodá Sovětskému svazu roury, kolejnice, kabely, lokomotivy, energetická a jiná zařízení, cukr a mnoho spotřebního zboží jako obuv, textil a pod. Dodávkami svých výrobků do Sovětského svazu zajišťujeme trvalou zaměstnanost československého průmyslu a zvláště padá na váhu, že v tomto vývozu mají značný podíl výrobky našeho těžkého i lehkého strojírenství. Ministr Gregor upozornil na to, že bude třeba, abychom svou výrobu ještě více než dosud zaměřili k takovým výrobkům, které jsou již dnes žádané a které mají naději na dlouhodobý odbyť do SSSR a v zemích lidové demokracie.

U hrobu T. G. Masaryka

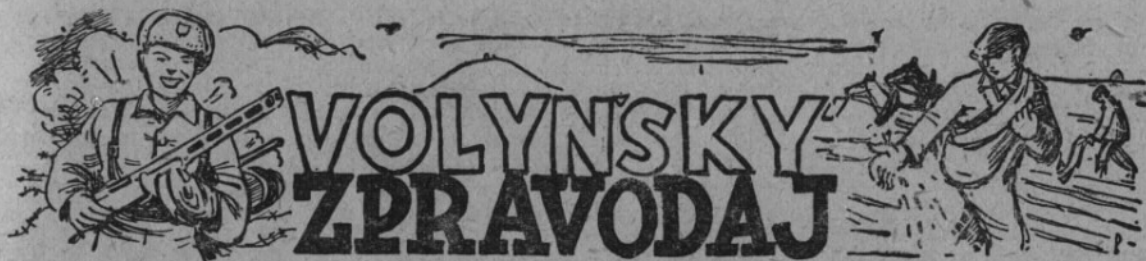
Praha 7. března (ČTK)

V úterý 7. března dopoledne, v den stého výročí narození T. G. Masaryka, položili čelní představitelé Československé republiky věnce ke hrobu T. G. Masaryka na lánském hřbitově.

O deváté hodině dopolední se postavili na hřbitov předseda vlády A. Zápotocký, který v doprovodu přednosty kanceláře presidenta republiky B. Červíčka a náčelníka voj. kanceláře presidenta republiky arm. gen. J. Satorie položil věnec v zastoupení pres. republiky Klementa Gottwaldá. Za Národní shromáždění položil věnec

předseda NS poslanec O. John, doprovázen náměstkem generálního tajemníka NS dr. Ramajzlem, za vládu náměstek předs. vlády Zdeněk Fierlinger, doprovázen odborovým přednostou dr. Krásným. Za čs. armádu položil věnec arm. gen. Ludvík Svoboda spolu s náčelníkem hlavního štábu arm. gen. Š. Drgáčem a sbor. gen. dr. Jaroslavem Procházkou. Primátor dr. Václav Vacek položil věnec za hlavní město Prahu.

U hrobu stála čestná rota a čestná stráž a při pokládání věnců zazníval smuteční chorál. Pietní akt byl zakončen státní hymnou.

4. valná hromada Svazu Čechů z Volyně

Uveřejňujeme dnes další zprávy ze 4. valné hromady Svazu Čechů z Volyně v Žatci 5. března 1950.

Zpráva pražského zástupce SČzV v Žatci škpt. Kozáka na valné hromadě 5. března 1950

Kamarádi, krajané!

K tomu, co vám přednesl předseda Chudoba a tajemník Nágel o práci vykonané ústředním výborem v r. 1949 dodávám, že na naši prosbu MNO uspořádalo v r. 1949 Dukelské oslavy. Často se psalo a mluvilo o Sokolově, Kyjevě a Bílé Cerkvi — ale poměrně málo se vědělo o největší bitvě, kterou svedla Československá východní armáda ve II. světové válce. Byla to bitva u Duky. Po Dukelských oslavách je málo občanů v naší republice, kteří by nevěděli o těžkých bojích, svedených východní armádou, ve které většinu tvořili Volyňští — naši krajané. Dukelskými oslavami a postavením památníku v průsmyku na naší státní hranici se dostalo počty padlým a uznání nám, kteří jsme tuto bitvu přežili.

Polská vojenská vyznamenání neobdrželi mnozí z našich krajanů vojáků, kteří bojovali nejen na teritorium Polska, ale také přímo jako příslušníci polské armády. Proto také bylo požádáno na příslušných místech o dodatečná vojenská polská vyznamenání a jelikož bylo přislíbeno kladné vyřízení této záležitosti, je na ústředním výboru SČzV, aby věc sledoval.

Min. soc. péče a Čsl. ústav zahraniční poskytli našim nemajetným a sociálně slabým krajanům a vysokoškolákům řadu jednorázových finančních podpor a MNO-KLEG stovky jednorázových vánočních příspěvků. MSP na naši prosbu a doporučení vydalo celou řadu poukazů na oděvy, obuv, příkrývky a j.

Byly nám vráceny daně za r. 1946 a 1947 a v roce 1950 bude nám vráceno zaplacené pojistné v částce asi Kčs 8.000.000.—

Všem našim krajanům, pokud se tak ještě nestalo, budou MNO proplaceny patřičné obnosy za koně, vozy, úpeř a j., které mobilisovala u našich krajanů Čs. východní ar-

máda. Za koně mobilisované RA a německou armádou MNO proplácti nebude, jelikož se jedná o úhradu válečných škod. Byla provedena celá řada intervencí a návštěv u ústředních úřadů v Praze v záležitostech finančně hospodářských a oznamuji, že všude se setkáváme s ochotou, dobrou vůlí a naše prosby a žádosti jsou ve většině případů kladně vyřízeny.

V minulém roce ústřední a místní úřady projevovaly větší zájem o naše záležitosti než my sami. To jsem zjistil na valné hromadě odbočky pražské, podbořanské a také dnes zde na této valné schůzi, kde se nás sešel tak malý počet. Je zajímavé, že na zábavu pořádanou Svazem v Žatci nestačí 2 sály a na valnou schůzi se sejde několik desítek krajanů, nehledě na to, že na samém žatecku a sousedním Podbořansku jest osídleno přes 3.000 rodin našich krajanů. Tím našim nezajmem trpíme všichni a škodíme sami sobě. Často kritisuje jednáni Svazu, jeho funkcionáře a Věrnou stráž. Je to většinou kritika šeptaná, která na věci nic nezmění a nezlepší, a proto bychom s radostí uvítali každou zdravou kritiku, ale zde na našich valných schůzích anebo na schůzích odboček kam každého zveme a každý má volný přístup. MSP pořizuje seznamy reemigrantů z Volyně a nehledě na to, že termín přihlášek uplynul již v prosinci r. 1948, máme dosud mnoho krajanů, kteří ještě dnes žádají o zapsání do seznamu. U našich lidí se nachází mnoho sovětských rublů a obligací státních půjček, protože neuposlechli a včas tyto na patřičná místa neodevzdali a dnes jsou to již jen obyčejné papíry, nemající žádné ceny. Také tiskopisy přihlášek o odklad splátek pro NPF nebyly mnohými včas podepsány a vráceny Svazu Čechů z Volyně a proto opozdilci budou muset splácet hotovými penězi NPF za přidělené zemědělské usedlosti.

Jest nutno, aby ústřední výbor, odbočky, důvěrníci a také každý z nás pracoval v r. 1950 pro naši společnou věc s větším zájmem a aby program práce na rok 1950, schválený ústředním výborem Svazu a uveřejněný ve Věrné stráži byl splněn. K tomuto programu dodáváme, že bude nutné

v první řadě žádati ústřední úřady v Praze, aby urychleně vyřídily záležitost náhrady za zanechaný majetek na Volyni. Dále budeme prosit, aby nám byla proplacena částka za zanechané na Volyni osevy, což činí asi 2.000.000.— rublů. Aby byly proplaceny pozůstalé náhrady za koně odevzdané naší východní armádě. Budeme sledovat postup prací na reemigračním odboru MSP spojených s vrácením pojistného ve výši asi 8.000.000 Kčs, dále budeme nápomocni našim krajanům, aby byla povolena reemigrace ojedinelým členům jejich rodin, kteří ne z vlastní viny nemohli přesídliti v roce 1947 do ČSR a aby byla konečně provedena reemigrace z SSSR do ČSR rodin bývalých příslušníků Svobodovy armády z dalších oblastí SSSR.

Rada našich krajanů nemá v pořádku své doklady a proto i zde bude nutná pomoc ústředního výboru a odboček, aby tyto záležitosti byly v nejkratší době vyřízeny.

Žádáme, aby naši krajané se stoprocentně zapojili do budovatelského úsilí našeho národa a to nejen prací na svých usedlostech a živnostech, ale aby se zúčastnili života veřejného, zejména aby se nestranili členství v MNV a komisích jako zemědělské, vyživovací a j. Tím způsobem budou mít možnost hájit své zájmy při vyměřování dodávek a jejich řádného plnění. Mnoho našich krajanů si neuvědomuje, jaký jest postup při vyměřování kontingentu a nevědí, že často nesprávný výměr si zavinili sami svojí nedbalostí a nezajmem o veřejné záležitosti. Jest nutno, aby každý remigrant z Volyně byl členem Svazu, odběratelem Věrné stráže, sledoval práci ústředního výboru Svazu, odboček a komisí. Celá řada křivd by se dala odstranit, kdyby se včas na ně upozornilo. To se týká osidlování, umísťování, pense, voj. vyznamenání, povyšování našich mladých důstojníků v činné službě aj.

Svaz bude hájit v první řadě zájmy svých členů a odběratelů Věrné stráže a to členů platících řádně členské a předplatné. Bez finančních prostředků práce Svazu by byla nemožná a proto jest na nás, aby každý byl před naší organizací finančně v pořádku.

Předplatné za Vernou stráž a členské jsou tak nepatrnou částkou pro většinu z nás a přesto asi 50% tuto částku nezaplatilo jen svojí nedbalostí. Nikdo z nás nesmí tvrdit, že Svaz a Vernou stráž nepotřebuje. Za své přítelie působnosti jako zástup-

ce Svazu pro Prahu často jsem vyřikoval záležitosti krajanům, kteří nebyli členy našeho Svazu a kteří ani netušili, že Svaz a jeho pomoc budou tak nutně potřebovat.

Tim končím svůj projev a žádám každého z vás o spolupráci, pomoc

a větší zájem o naše společné záležitosti.

*

Na čtvrté valné hromadě byl schválen s ohledem na připomínky odboček tento

Jednací řád Svazu Čechů z Volyně

§ 1

Valnou hromadu svolává předseda nebo místopředseda na návrh výboru Svazu, který určí místo a program valné hromady.

§ 2

Každý účastník valné hromady bude zapsán při vstupu do místnosti do listiny přítomných, která je průkazem o presenci. Podle presenční listiny zjistí předseda, je-li přítomna kvalifikační většina, aby mohla být valná hromada zahájena. Po uplynutí hodiny od stanoveného začátku valná hromada se usnáší za přítomnosti jakéhokoliv počtu členů. Tato okolnost musí být v ohlášení valného shromáždění výslovně uvedena.

§ 3

Veškerá jednání valné hromady řídí předseda nebo místopředseda. Zápis vede zapisovatel anebo za jeho nepřítomnosti ten, koho k tomu určí předsedající.

§ 4

Ke každému bodu programu valné hromady podává nejprve zprávu zpravodaj, stanovený výborem Svazu, načež každý z přítomných členů si může k této věci vyžádat slovo. Slovo udílí předsedající podle časového programu přihlášení. Je-li se toho potřeba, má předsedající právo požádat, aby přihlášky o slovo se daly písemně. Požádá-li o to předseda, musí být návrhy podány písemně.

§ 5

K dennímu pořadu udělí předsedající hlásícímu se o slovo ihned slovo a bez rozpravy dá o jeho návrhu rozhodnout. Po přijetí návrhu na konec záznamu do listiny řečníků nepřijímá již předsedající dalších přihlášek o slovo.

§ 6

K věcné poznámce nebo k osobnímu prohlášení udělí předsedající slovo k témuž bodu jednomu členu nejvýš dvakrát a to nejdříve na dvě minuty, ačli nejde o obvinění, které vyžaduje dalšího vysvětlení. Obviněný má poslední slovo. Řečnická doba činí 5 minut, lhůta zpravodajova 20 minut, pokud pro určitý případ se valná hromada jinak neusnese.

§ 7

Mluví-li řečník tak, že se uchyluje od věci, nebo uráží-li přítomné, či užívá-li neslušných výrazů, nebo chce-li zřejmě mařit jednání schůze, napomene ho předseda tím, že jej volá k věci nebo k pořádku. Po třetím takovém napomenutí a při zvláště hrubých proviněních řečnickových,

pak již po jednom napomenutí má předsedající právo odníti mu slovo, po případě souhlasí-li s tím valná hromada, vyloučiti jej ze schůze na určitou dobu nebo na celou schůzi.

§ 8

Změna pořadí programu se může státi jen za souhlasu valné hromady. O návrzích k věcem, které nejsou na programu, může býti jednáno jen tehdy, jestliže byly předsednictvu předloženy nejméně 8 dní před valnou hromadou, nebo jestliže jim valná hromada přiznala plnost.

§ 9

Je-li podán k určitému bodu jeden návrh, hlasuje se o něm, je-li podáno návrhů více, hlasuje se nejprve o návrhu předběžném, po případě nejširším; který návrh to je, rozhodne předsedající, dotázav se v pochybných případech valné hromady. Je-li přijat jeden návrh, odpadá hlasování o všech návrzích ostatních, po případě o jejich částech, které mu odporují. Rovněž odpadá hlasování o všech návrzích, které předpokládají přijetí návrhu jiného, když tento návrh byl zamítnut.

§ 10

Ustanovení §§ 2—7 a § 9 platí obdobně pro jednání ostatních orgánů Svazu, pokud pro ně nebyl při jejich vzniku, nebo valnou hromadou či výborem Svazu schválen jednacím řád jiný.

§ 11

Volba předsedy a dvou místopředsedů, předsedy smírčího soudu a tří revisorů účtů a jejich náhradníků se provede zpravidla zdvižením ruky. Zvolení jsou, kdož obdrželi nadpoloviční většinu hlasů přítomných členů. Volba předsedy a dvou místopředsedů, předsedy smírčího soudu, revisorů účtů (jejich náhradníků) se provádí odděleně.

§ 12

Volba členů výboru Svazu se provádí podle § 15 stanov Svazu.

Výbor Svazu

§ 13

1. Výbor Svazu je schopen usnášení, je-li přítomna nadpoloviční většina počtu členů, po případě jejich náhradníků. Usnáší se prostou většinou hlasů přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího, který jinak nehlasuje. Žádá-li o to jedna pětina počtu přítomných členů výboru, hlasuje se listky. Náhradníci nastupují za nepřítomné čle-

ny výboru v pořadí, jak byli zvoleni valnou hromadou. Za členy výboru Svazu na kratší čas zaneprázdněné nebo nepřítomné svolá předseda na tuto dobu náhradníky podle stejných zásad. Náhradníci, povolání za nepřítomné členy, mají ve schůzi stejná práva jako členové výboru Svazu. Jinak jsou náhradníci povinni zúčastnit se všech schůzí výboru s hlasem poradním.

2. Účast na schůzi výboru Svazu se zjišťuje listinou přítomných. Povinnost odstupujícího výboru je předložit valné hromadě statistiku účasti členů na schůzích za celý správní rok. O jednání výboru Svazu se vede podrobný zápis, který vyhotoví sekretariát a podepíše zapisovatel. Zápis ověřuje předseda nebo některý člen předsedou pověřený.

3. Ústřední výbor zvolí ze svých členů a náhradníků předsednictvo. Při výběru osob přihlíží především k tomu, aby šlo o činovníky zkušené, kteří nejen pro svou kvalifikaci, ale i ochotu věnovati se plně práci pro Svaz, skýtají záruku, že předsednictvo jako výkonný orgán výboru bude vyřizovat přikázanou mu agendu co nejlépe k prospěchu Svazu a jeho členstva.

4. Dále výbor zvolí, uzná-li to za vhodné, komisi pro otázky: hospodářské, sociální a kulturní. Tyto komise projednávají specifické otázky, týkající se tohoto oboru činnosti Svazu. Předsedy komisí zvolí výbor ze svého středu.

5. K vyřizování agendy Svazu zřizuje výbor Svazu ústřední sekretariát a ustavuje v něm placené síly. Hotové výlohy vzniklé při výkonu funkce hradí se z pokladny Svazu po schválení výboru. Tajemník spolupodpisuje spisy administrativní povahy, v nichž jde jen o sdělení určitých skutečností, nikoliv o rozhodování, a pak ty administrativní spisy, které nejsou vyhrazeny k podpisu jiným funkcionářům.

6. Výbor Svazu koná řádné schůze nejméně jednou za dva měsíce. Mimořádné schůze svolává předseda, když to uzná za potřebné, anebo když o to požádá nejméně pět členů výboru Svazu, nebo nejméně 50 členů Svazu, nebo nejméně 3 výbory odboček, uvádějící důvod, pro který svolání schůze žádají.

7. Člen výboru Svazu, který bez omluvy se nedostaví do tří schůzí výboru Svazu řádně svolaných, nebo který trvale zanedbává své po-

vinnosti činovníka, nebo jakkoliv poškozují zájmy Svazu, může být potrestán vyloučením z výboru.

Předsednictvo

§ 14

1. Předsednictvo koná řádné schůze nejméně jednou v měsíci, mimořádné, uzná-li to předseda nebo úřadující místopředseda za nutné nebo navrhnou-li to alespoň tři členové předsednictva, nebo šest členů výboru. V době, kdy předsednictvo nelze svolat, rozhodne o neodkladných věcech předseda nebo úřadující místopředseda po dohodě s dosažitelnými členy předsednictva. Opatření takové může být v nejbližší schůzi předsednictva zrušeno. Předsednictvo připravuje pořad jednání výboru Svazu a zprávy určené k projednání zašle zavčas členům výboru.

2. Předseda a ústřední tajemník vyřizují za pomoci ústředního sekretariátu běžnou agendu Svazu. Ústřední tajemník řídí sekretariát a práce v něm a odpovídá za ně výboru Svazu.

3. Předsednictvo se platně usnáší je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Usnáší se prostou většinou hlasů přítomných členů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího, který jinak nehlasuje. Žádá-li to některý člen předsednictva, hlasuje se lístky.

Po schválení jednacího řádu podala zprávu návrhová komise. Jednomyslně byl pak zvolen nový ústřední výbor v tomto složení:

Jako předseda byl navržen a zvolen Jaroslav Chudoba, jako I. místopředseda Antonín Malina, jako II. místopředseda Václav Louda.

Za členy ústředního výboru byli zvoleni:

Alexandr Nágel, Jaroslav Kozák, Igor Tučák, Jaroslav Perný, kpt. Emil Cilc, škpt. Rostislav Krejčí, Zina Zárybnická, Olga Kádavá, prof. Zachariáš Vomáčka, Antonín Vizek, Julius Vokráčka, Jiří Rébl, Rostislav Hlaváček, Antonín Šlégr, Antonín Solár, Vladimír Hybler.

Za náhradníky ÚVŠČZV byli zvoleni:

Ing. Taras Holubovyč, Mikuláš Šulženko, Josef Kozák (Bílovec), Václav Baloun, Josef Albrecht, Josef Kozák (Litoměřice), Karel Václavík, Josef Šobek, Alexandr Křivka, Josef Křížek, Sergěj Najdko, Valerián Klaban, Boris Zajíc, Nada Běhavá, J. V. Rejzek, Karel Pálpytel.

Za členy revisní komise byli zvoleni:

Ing. Taras Holubovyč, Václav Vlk, Václav Červenka.

Za náhradníky revisní komise byli zvoleni:

Správa odboček

§ 15

Ustanovení § 13 s výjimkou odst. 5 jednacího řádu platí obdobně a přiměřeně pro výbor odbočky. Funkce předsedy odbočky je obdobná vzhledem k odbočce jako funkce předsedy Svazu. Odbočka jako vnitřní orgán Svazu podléhá dohledu a kontrole výboru Svazu a musí proto dbát toho, aby její akce byly jednotné s postupem Svazu a aby zájmy celku nebyly dalšími akcemi poškozovány. O každé akci přesahující rámec běžné činnosti odbočky si výbor vyžádá předběžný souhlas předsednictva Svazu.

Výbor odbočky je povinen podávat vždy 14 dní před konáním valné hromady písemnou zprávu o své činnosti předsednictvu Svazu. Vyskytla-li by se u předsednictva ÚV pochybnost o správné činnosti výboru odbočky, resp. došlo-li by písemné udání nejméně třetiny členů té které odbočky o poškozování zájmu Svazu nebo škodlivé činnosti, má předsednictvo ÚV po schválení řádné neb mimořádné schůze výboru právo vyžádat si do 14 dnů písemnou zprávu za uplynulou dobu. Jmenní odboček jakkoliv získané odbočka spravuje, ale musí je vykázat v závěrečné bilanci Svazu jako součást svazového jmění. Majetkové dispozice se jmenním odboček přesahující částku 5.000 Kčs podléhají schválení výboru Svazu.

Konstantin Vlasák, Vladimír Růta, Alexandr Pěnek

Za předsedu smáčeho soudu byl zvolen Josef Foitík.

Do komisi Svazu Čechů z Volyně byli zvoleni:

1. komise historická: Josef Foitík, Jiří Rébl, dr. Josef Folprecht, Václav Křivka, Jaroslav Perný, Václav Židlický, Jaroslav Kozák, Jaroslav Chudoba.

2. komise sociální: Vlastimil Beneš, Alexandr Nágel, Igor Tučák.

3. komise kulturní: Jar. Pospíšil, Jaroslav Svoboda, Václav Dubec, Václav Židlický, Jiřina Špačková, Antonie Hřibovská, Zina Zárybnická, Leon Berezovský, Jaroslav Chudoba.

4. komise pro vybudování pomníku obětem Čes. Malina: J. A. Martinovský, Václav Louda, Alexandr Macháček, Vasil Kondratjev, Antonín Pelíšek.

Po volbách nového ústředního výboru a komisi SCZV byl projednán a schválen plán činnosti SCZV pro rok 1950, který je současně vodítkem i pro činnost odboček Svazu.

Valná hromada se vyslovila jednomyslně pro návrh, aby škpt. Jaroslav Kozák do doby definitivního vyřízení majetkoprávních otázek vol. Čechů vykonával funkci zástupce SCZV v Praze a rovněž pomáhal při

Přijímání členů

§ 16

1. Předsednictvo Svazu nebo výbor odbočky jedná o přijetí člena na základě přihlášky, kterou podá uchazeč o členství. Formulář přihlášky, kterou vydá Svaz, musí být ve všech rubrikách řádně vyplněn a údaj doložen. Přihlášky neúplně vyplněné nebo nedostatečně doložené vrátí předsednictvo Svazu nebo výbor odbočky uchazeči o členství k doplnění.

2. Není-li proti přihlášce námitek, předsednictvo Svazu nebo výbor odbočky oznámí uchazeči o členství, že byl za člena přijat.

3. Odbočky hlásí koncem každého měsíce výboru Svazu počet a jména přijatých členů a současně zasílají opis jejich přihlášek.

4. Jsou-li proti přijetí za člena námítky z řad členstva nebo předsednictva Svazu nebo výboru odbočky, musí předsednictvo Svazu nebo výbor odbočky předložit přihlášku výboru Svazu s námítkami k rozhodnutí. Rozhodnutí výboru Svazu je konečné.

Všeobecná ustanovení

§ 17

Tento jednací řád platí ode dne schválení dozorčím úřadem po předchozím projednání valnou hromadou Svazu. Tytéž podmínky platí pro změnu jednacího řádu.

vyřizování různých záležitostí našich krajanů nejméně vždy po tři dny v týdnu. Výlohy vzniklé vykonáváním této funkce hradí Svaz po dohodě s pražskou odbočkou.

Závěrem byla přečtena a schválena

Resoluce

4. valné hromady Svazu Čechů z Volyně konané 5. března 1950 v Žatci

Čtvrtá valná hromada Svazu Čechů z Volyně s potěšením konstatuje, že činnost naší organizace za uplynulé období byla vcelku úspěšná a prospěšná a vyslovuje vedení Svazu díky a uznání. Schvaluje zprávy funkcionářů a se zadostiučiněním bere na vědomí splnění plánu na rok 1949.

Ztotožňuje se s výtkami a kritikou, přednesenou ve zprávách předsedy a pro další období činí tato závazná usnesení:

1. Schvaluje plán činnosti SCZV pro rok 1950 vypracovaný výborem Svazu a uveřejněný ve Verné Stráži čís. 1 ze dne 6. I. 1950.

2. Ukládá všem volyň. Čechům, aby se zapojili do veřejného života v ČSR a účinně přispívali na svých místech a dle svých možností k výstavbě socialismu v naší vlasti.

3. Doporučuje všem vol. Čechům - zemědělcům, aby projevili iniciativu při zakládání JZD v místech svého osídlení a svými bohatými zkušenostmi a osvědčenou pracovitostí přispívali k jejich rozvoji dle hesla: „Každý vol. Čech — vzorným zemědělcem a členem JZD!“

4. Doporučuje všem vol. Čechům - příslušníkům čs. zahr. arm. ze SSSR, aby se činně účastnili života i práce v jednotách SBS. Činnost SČZV není zaměřena na trvalo a SBS bude v budoucnu jistě tou organizací, která vždy přihledne k našim specifickým problémům a zájmům, pokud se ještě vyskytnou.

5. Zplnomocňuje ÚVSCZV k zajištění úspěšné práce historické komise SČZV i po stránce finanční. K tomu účelu doporučuje použít tiskového fondu SČZV.

6. Prohlašuje veškerý historický materiál vztahující se k dějinám vol. Čechů — jako obecní kroniky, fotografie obcí, škol, nár. domů, prapory a jiné památky za společný majetek všech vol. Čechů a pokud je tento majetek v držení jednotlivců, žádá o jeho předání hist. komisi SČZV. Ukládá rovněž za povinnost všem vol. Čechům spolupráci při sběru materiálu k sepsání Dějin české Volyně a obrací se se žádostí i na soukromé vlastníky cenných dokumentů, aby je propůjčili pro shora uvedený účel SČZV. Ukládá se za povinnost všem bývalým občanům českých osad na Volyni, aby po dohodě mezi sebou pověřili své zástupce sepsáním popisů obcí k použití pro Věrnou stráž a Dějiny české Volyně.

7. Připomíná se všem vol. Čechům jejich povinnost vůči celku, spočívající na členství ve Svazu Čechů

z Volyně, v řádném placení členských příspěvků a předplatného za zájmový časopis Věrná stráž, jehož odběr je rovněž povinností každého vol. krajanů.

8. Odbočkám Svazu Čechů z Volyně v Šumperku, Tachově, Plané u M. L., Chomutově, Domažlicích a Aši se ukládá, aby na nejbližší výb. schůzi provedly přísnou kritiku své dosav. činnosti, sjednaly nápravu a ÚVSCZV oznámily, co bylo podniknuto k odstranění závad v jejich práci.

9. Všem odbočkám SČZV se dále ukládá, aby neprodleně určily nejméně jednoho dopisovatele Věrné stráže, který bude redakci zasílat pravidelně týdně zprávy o činnosti odbočky a o životě a práci volyň. krajanů v obvodu působnosti té které odbočky. Zřetel těchto dopisovatelů bude zaměřen zvláště na pracovní výkony našich krajanů, na jejich dodavatelskou morálku, na jejich účast ve veřejném a spolkovém životě a účast v JZD.

10. Třetí olympiada lidového umění a tvorby vol. Čechů budiž uspořádána v červenci 1950 v Novém Malíně na Moravě a ve Šternberku a to v souvislosti se vzpomínkovými oslavami 7. výročí tragedie Čes. Malína na Volyni. Organizací se pověřují za spolupráce ÚVSCZV odbočky Svazu ve Šternberku, Šumperku, Suchdele n. O., Loděnici a Mohelnici. Případný finanční schodek oslav olympiady bude uhrazen z Malínského fondu.

11. Komisi pro vybudování pomníku obětem Čes. Malína se ukládá, aby konečně vypracovala návrh na stavbu tohoto pomníku v Žatci a zjistila možnosti postavení pomníku na místě tragedie v Čes. Malíně na Volyni.

12. Valná hromada SČZV se připojuje jménem všech vol. Čechů, zvláště pak příslušníků čs. zahr. arm. ze SSSR, vdov, sirotků, invalidů a pozůstalých po padlých k mohutnému světovému hnutí na obranu míru. Víme příliš dobře, co válka znamená pro lid a proto budeme rozhodně a nekompromisně postupovat proti všem a všemu, co by mohlo působit k ohrožení tak těžce i krví a obětmi našich bratří vykoupeného míru.

*
Prováděním a kontrolou plnění těchto usnesení se pověřuje ústřední výbor Svazu a výbory odboček.

Všechno členstvo voláme k aktivní spolupráci a zdravé kritice a sebe-kritice, bez níž není úspěšné činnosti.

Jedině těsnou spoluprací vedení Svazu a odboček s nejšířšími členskými vrstvami budou k všeobecnému prospěchu dořešeny všechny zbývající úkoly naší organizace.

*
V diskusi a ve volných návrzích byly zodpovězeny otázky, týkající se běžných zájmů našich krajanů. Mimo jiné bylo na návrh zástupce odbočky SČZV ze Šternberka br. Ráže učiněno rozhodnutí, jímž se povoluje odbočce provádění sbírek během r. 1950 na účel stavby pomníku padlým vol. bratřím v Uničově na Moravě a zároveň se odbočka zprošťuje pro tuto dobu od povinnosti odváděti tyto sbírky ústředí SČZV v Žatci.

Čtvrtá valná hromada se konala v ovzduši uvědomělého porozumění pro společné potřeby a zájmy, v srdečném krajanském prostředí a v radostném uspokojení z dosavadních úspěchů a vykonané práce, stejně jako u vědomí naléhavých a odpovědných úkolů, které stojí před námi.

Upozornění bývalým příslušníkům zahr. armády, kteří mají platit převzaté na svěřených jim zem. usedlostech zásoby. Reemigranti z Volyně — býv. přísl. čs. zahr. armády, kterým byly přiděleny zem. usedlosti po býv. národních správcích a kteří v důsledku toho mají platit NPF převzaté zásoby a investice žádáme, aby nám **ihned (nejpozději však do 25. března 1950)** hlásili tyto údaje:

1. jméno a příjmení (svoje)
2. adresu (čp. a obec, ve které se nachází usedlost, okres)
3. po kom a kdy usedlost převzal
4. kolik má platit ze převzaté zásoby.

Ještě jednou upozorňujeme, že se jedná pouze o **bývalé zahraniční vojáky**, kteří nemohli být osídleni ihned po květnové revoluci 1945 proto, že konali vojenskou službu a zajišťovali pohraničí.

Údaje potřebujeme pro NPF, kde budeme intervenovat ve prospěch shora uvedených.

Lhůta musí být bezpodmínečně dodržena.

Odklad splátek za přidělené zem. usedlosti — upozornění o zaslání dalších přihlášek a žádostí. Vzhledem k tomu, že lhůta k zaslání přihlášek a zmocnění k inkasu pro NPF ve věci odkladu za přidělené zem. usedlosti vol. Čechům již končila, upozorňujeme, že Svaz Čechů z Volyně neručí za to, že na žádosti zasláné po 5. 3. 1950 vezme NPF zřetel.

Žádosti a zmocnění však přijímáme i nadále. Pokusíme se, aby odklad splátek byl povolen i pro tyto opozdilce, jestli už ne pro r. 1949, tedy alespoň pro rok 1950.

Sociální komise Svazu Čechů z Volyně poskytla jednorázové výpomocí těmto žadatelům:

1. Václav a Olga Budkovi, sirotci, t.č. Dětský domov v Žatci, poukázáno správě Domova 1200 Kčs titulem ošetřovného za jeden měsíc.

2. Antonie Mičulková, vdova, Blatno u Jesenice čp. 100, okr. Podbořany 1000 Kčs.

3. Ludmila Králíčková, vdova, Podbořany, ul. Politických vězňů čp. 480 500 Kčs.

4. Marie Židlická, Žatec, Brožíkova čp. 20 — 2.000,— Kčs.

5. Líbuše Míssová, Podbořany, Pod náspem čp. 345 1000 Kčs.

*

Svaz bojovníků za svobodu okresní jednota Žatec pořádá v pátek 24. března t. r. o 20. hod. v městském divadle v Žatci kulturní večer, na němž účinkují Jára Pospíšil, Věra Čechová a František Dyk. Předprodej vstupenek v sekretariátě SBS a v redakci Věrné stráže.

Na čtvrté valné hromadě Svazu Čechů z Volyně v Žatci 5. března t. r. jsme se mimo jiné dověděli,

1. že kult. skup. volyňské mládeže „Sumavan“ v okr. Horšův Týn, vedená krajanem Pospíšilem se zapojila do soutěže tvořivosti mládeže a má naděje na úspěch. Rovněž na 3. olympiadu lidového umění a tvorby vol. Čechů se pilně připravuje;

2. že okresní odbočka SČzV v Podbořanech připravuje pro 3. olympiadu nějaké překvapení;

3. že okresní odbočka SČzV v Mor. Krumlově ustavila soubor lidových hudebníků s nimiž se hodlá zúčastnit 3. olymp. na Moravě a tuto soutěž vyhrát;

4. že odbočka SČzV pro okres Ternberk připravuje postavení pomníku padlým bojovníkům za svobodu naší vlasti ve II. odboji z řad vol. Čechů. Monumentální památník bude vybudován v Uničově nákladem cca 200.000 Kčs;

5. že ve všech odbočkách se projevuje opravdu živý zájem o 3. olympiadu lidového umění a tvorby volyňských Čechů a že se již připravují mimo souborů a skupin také jednotlivci. Věříme proto, že tento náš závěrečný společný kult. podnik předčí všechny dosavadní a splní naše očekávání.

Uveřejňování vzpomínek a inserátů
Upozorňujeme naše krajany, kteří nám zasílají k uveřejnění vzpomínky na padlé nebo zemřelé a přejí si, aby byly uveřejněny k určitému datu, že je třeba tyto zprávy zasílati nejméně týden před tímto datem. Jedná-li se o uveřejnění fotografie, je třeba zaslati ji alespoň 14 dní předem, poněvadž k vyhotovení štočku potřebujeme delší dobu.

Z administrace: Prosíme Marii Svítkovou — dle pošt. razítka pravděpodobně z Králík, která nám zaslala pošt. poukázku 150,— Kčs, aby sdělila svoji bližší adresu a na jaký účel tuto částku poukázala.

Tiskový fond SČzV

Odbočka Svazu Čechů z Volyně v Lanškrouně zaslala na tiskový fond 240 Kčs. Děkujeme srdečně

Hajná M. — Mar. Lázně 252 — zaslala na tisk. fond 100,— Kčs. Děkujeme srdečně.

Ing. Kamil Sekáč, Dobřany 257, p. Strážné věnoval na tisk. fond 50,— Kčs. Děkujeme.

Různé zprávy

Informace o lázeňském léčení pro jednoty i členy SBS.

V poslední době došla Fondu bojovníků za svobodu při MNO, Praha-Karlín, Invalidovna C, řada žádostí o zaslání tiskopisů o lázeňské léčení včetně lékařských návrhů, a to v takovém rozsahu, že bychom museli náklad tiskopisů zvýšit o několik set procent, abychom mohli všem požadavkům Jednot a jednotlivců plně vyhovět.

Při tom jsme shledali, že řada žadatelů nebere ohled na to, že musí předem vyčerpat nároky u svého nositele pojištění, t. j. že musí předložit žádost předem své Okresní pojišťovně nebo Státnímu úřadu pro válečné poškození nebo ministerstvu národní obrany.

Protože žádosti o léčení v Léčebných domovech bojovníků za svobodu musí být doloženy zamítacím výměrem nositele pojištění a poněvadž nutno předpokládat, že nebude každý odmítnut, nemůžeme nikomu předem zasílat tiskopisy žádostí o lázeňské léčení, poněvadž by pak zůstaly nepoužity.

O zaslání tiskopisů požádají tudíž Fond přímo jenom ti členové SBS, kteří se mohou vykázat zamítacím výměrem svého pojištění a dále pak zemědělci, živnostníci a příslušníci svobodných povolání, na které se dosud lázeňská péče nevztahuje.

Rovněž tak zasílání žádostí na loňských tiskopisech je zcela bezpředmětné.

Tím vyřizujeme zároveň žádosti jednot SBS o hromadné zaslání tiskopisů.

K tomuto rozhodnutí jsme nuceni přikročit po zkušenostech z roku minulého a s ohledem na úsporu papíru, jehož přiděl je pro nás omezen plánem na r. 1950.

Předám zemědělskou usedlost o výměře 13 ha se živým a mrtvým inventářem v Selibicích čp. 24, okr. Žatec. Rodinné důvody. Vladimír Filípek, Selibice čp. 24, p. Postoloprty.

Přenechám usedlost, získanou konf. v Újezdě, okr. Roudnice n. L., o výměře 13 ha v jednom kuse, živý a mrtvý inventář, z rod. důvodů. Vodovod a elektrika zavedeny. Dohoda jistá. Nabídka na: Filípek Boh., Újezd 6, p. Chocebus, okr. Roudnice n. L.

„Lékař na venkově přijme starší ženu jako uklízečku event. hospodyně. Přihlášky do adm. t. l.“

Hledám byt se zaopatřením ve volyňské rodině v Žatci Úhrada dle dohody. Zn. „Student“ do adm. t. l.

*

Marie Machová, Aš, Koperníkova 23, hledá Václava Šormu a jeho manželku Annu z Libanovky na Volyni. Kdo by o hledané něco věděl, nechť to sdělí na shora uvedenou adresu.

Budujeme sociální fond

Svaz bojovníků za svobodu jednota Lipenec, okres Louny, se usnesl při členské schůzi, konané dne 28. 2. 50, věnovati Svazu vol. Čechů v Žatci z výtěžku pořádaného I. plesu částku 2000 Kčs. — SBS jednota Lipenec věnuje tuto částku Svazu vol. Čechů sirotkům po padlých bojovnících v II. odboji.

Jednatel: Václav Ouzký v. r. Předsesta: Josef Helebrant v. r.

Svaz Čechů z Volyně srdečně děkuje bratřím z Lipence a přeje jim v jejich další práci hodně úspěchu.

Na svatbě Josefa Růty z Lipence a sl. Jiřinky Kudrnové z Julčína, konané 19. 2. 1950 bylo vybráno na podnět pana Zubky z Lipna a Jar. Huďečka z Ostrova u K. Varů 2695 Kčs na sociální fond.

SČzV děkuje co nejsrdečněji všem štědrým dárcům a novomanželům přeje na společné cestě hodně radosti a spokojenosti.

Na křtinách u Jaroslava Koloče v Oknech, okr. Litoměřice, bylo vybráno p. Grindlerem Vlad. 1.175,— Kčs na soc. fond. SČzV děkuje touto cestou všem štědrým dárcům a přeje novokřtenci hodně zdraví a rodičům neméně radosti.

O svatbě sl. Ninočky Reové s p. Jindřichem Ruskou v Temenici, okr. Šumperk, bylo vybráno na podnět p. Václ. Hory z Blšan, okr. Podbořany a p. Re Josefa z Karle, okr. Litoměřice 2000 Kčs, z čehož bylo 1000 Kčs věnováno na „Fond Malina“ a 1000 Kčs na pravoslavný chrám v Šumperku. Všem dárcům upřímně díky a nevěstě Ninočce a ženichu Jindrovi mnohá léta šťastného života. V. H.

Na svatbě Vlad. Antoše a Vilemíny Vaňkové, konané ve Dvorech u Lokte bylo vybráno 975,— Kčs na soc. fond. — Srdečně děkujeme a přeje me novomanželům vše nejlepší.

Na pohřbu Jana Jaselského z Kněžic, konaném 12. 3. 1950 v Sýrovicích bylo vybráno na podnět V. Stryji 2.110,— Kčs na soc. fond. — Vyslovujeme všem štědrým dárcům srdečný dík a pozůstalým pak upřímnou soustrast.

Dobrá zábava a dobrý účel

Nemám v úmyslu se chlubit, vím, že chloubka sama o sobě je neúčelná, ale stojí za pozornost, aby o tom, jak se naše volyňské bratrstvo také baví, se ve Věrné stráž trochu více psalo. Že se tak neděje, jest vinna naše přílišná skromnost, často lhostejnost a v mnohém případě dokonce lenost napsat o tom.

Měli jsme u nás na Šternbersku v malém měřítku reprezentační ples volyňských Čechů, který měl místo v Dolní Dlouhé Loučce, kde jest usídleno asi 25 rodin našich krajanů. Podnět k tomu plesu vznikl z potřeby sebrati finanční prostředky pro stavbu pomníku padlým volyňským hrdinům za osvobození naší vlasti. Pomník bude vybudován ve městě Uničově, jako středu okresu šternberského. Na naši výborové schůzi ze dne 4. I. 1950 povstala otázka uspořádati reprezentační ples volyňských Čechů v Uničově. Poněvadž však v Uničově pro tento masopust všechny soboty a neděle byly již neodvolatelně zadány, bylo nutno od té myšlenky upustiti. Ale člen výboru naši odbočky br. Vladimír Polívka zkoušel, zda by to nešlo u nich v Dolní Dlouhé Loučce. Sezval všechny volyňáky a předložil jim svůj návrh a byl opravdu překvapen, s jakým zápallem a pochopením se setkal. Zvláště ženy a děvčata byly ihned domluveny, že si berou na starost bufet po volyňsku a svému slibu plně dostály. Mužští si vzali na starost sehnat hudbu a párky, bez kterých se slušný bufet neobejde a jiné všechny nezbytnosti ke slušné a příjemné zábavě. Nutno s povděkem vyzvednout kladný poměr místního obyvatelstva a zvláště MNV, který k tomu účelu snížil nájemné ze sálu na polovic. Místní organizace KSČ, podporujíc náš účel, přispěla ve formě vstupného Kčs 500,—. Tímto ji vyslovujeme srdečný dík.

Abyste zábava působila přitažlivě, byla vzata hudební kapela z moravského Slovácka v krásných malebných krojích. Ples byl v pravém slova smyslu reprezentačním plesem volyňských Čechů na Šternbersku. Nehledě k tomu, že počasí 28. I. 1950 bylo právě hodně nepříznivé, návštěva byla nade vše očekávání velmi hojná. Také nutno s potěšením podotknouti, že se plesu zúčastnil představa ONV ve Šternberku Opletal ještě s jinými členy.

Hmotný čistý výtěžek ze zábavy vynesl Kčs 18.050, který byl odevzdán na fond budovy pomníku. Nemůže se obejít mlčením, že výtěžek bufetu byl Kčs 24.500. To vše bylo vyrobeno a dodáno loučskými hospodynkami.

Odbočka Svazu Čechů z Volyň ve Šternberku vyslovuje tímto svůj upřímný dík loučským krajkám a krajanům, kteří svou obětavostí nám přinesli tak značný hmotný příspěvek.

J. A.

Gsvěta

Kultura a zábava

O stupni kulturní vyspělosti jednotlivce nebo společnosti se dá jistě velmi dobře usuzovat podle toho, jak se dovede bavit. Při zábavě se také mnohdy projevují ty charakterové vlastnosti, které se jednotlivec obvykle snaží zakrývat před jinými, neboť o nich právem předpokládá, že by mu asi nesloužily ke cti. Je sice již po „sezóně“ všech těch plesů, karnevalů, šibřinek, merend a jak se všechny ty druhy tanečních zábav jmenují, přesto bude jistě na místě, když si také jednou něco povíme o jejich účelu a poslání v životě naší společnosti.

Plesy jsou u nás v Československu velmi rozšířenou a populární formou společenské lidové zábavy v zimním období. Podívejme se na ně kriticky a nezaujatě. I když je snad nechceme kritisovat od základů, popírat jejich některé přednosti a výhody před jinými formami zábavy — nemůžeme nevidět jejich veliké závady a nedostatky, jak se jeví v dosavadní praxi nezaujatému pozorovateli.

Přizná mi jistě každý, že účel dobré zábavy spatřujeme nebo bychom alespoň měli spatřovat především v osvězení a odpočinku po dobré práci. Společenská zábava by jistě měla také vytvářet atmosféru přátelského ovzduší a jejím výsledkem by měla vždy být radostná vzpruha k práci další a posílení životního optimismu. Dobrá zábava by tak měla vždy vytvářet trvalé hodnoty, které bychom pak přenášeli a uplatňovali v každodenní praxi.

Spĺňuje naše dnešní dosavadní praxe tyto požadavky? Pokud můžeme

soudit z místních zkušeností, zdá se ne. Prvním velkým nedostatkem je jednostrannost a jednotvárnost „plesové zábavy“. Ani účel odpočinku a osvězení není splněn, neboť naopak jsou lidé po takové zábavě unaveni a vyčerpáni mnohem více, než po namáhavé práci. A to se ani nezmiňuji o jiných průvodních zjevích, vyvolávajících „povznesenou“ plesovou náladu a nemajících s pojmem zábavy nic společného. Je jasné, že zde něco chybí, neboť z plesu odcházíme téměř vždy bez pocitu, že bychom něco získali, že jsme se něčím vnitřně obohatili. Chybí zde obvykle určitá vhodná, hodnotná, usměrňená, cílevědomá kulturní náplň.

Je pravda, že i v tomto směru se již hodně dělá a usiluje o nápravu.

Vždyť plesy jsou dosud nejrozšířenější formou lidové zábavy a jistě jim bude osvětlovací činiteli věnována náležitá pozornost. To však samo o sobě nestačí. Je především také třeba přesvědčovat některé účastníky plesů, zvláště ty konservativnější, že stará obsahová náplň plesů a zábav nemůže dnes vyhovět zvláštním kulturním požadavkům doby. Budou zde jistě určité potíže a vyskytnou se i případy, že pro tyto názory nebude dost pochopení. Je však na všech pořadatelích, aby i přes event. počáteční neúspěchy se nevzdali boje o novou náplň této staré formy lidové zábavy, neboť dokud se pojem zábavy v našem vědomí plně nepodřídí a nesplyne s pojmem kultury, dokud se lidová zábava nestane prvkem, součástí naší nové, socialistické kultury, nesplní ani plesy svůj účel a poslání.

j. ca.

Na okraj přátelského večírku

Jak jste jistě četli v Malém oznámovateli Věrné stráže, volyňští studenti v Praze zvali na „přátelský večírek“. Zvali nejen touto cestou, ale také poštou, neb osobně doručovanými pozvánkami. Ti, kteří měli možnost účastnit se volyňského plesu v Žatci, vybírali známé i méně známé k zájezdu do Prahy. Neměli bohužel příležitost, uvítat někoho z ústředí neb z mimořazských krajanů. Příčinou mohlo být také to,

že 3. únor připadl na pátek, t. j. večer před pracovním dnem.

V Praze jsme navštívili celou řadu adres registrovaných i neregistrovaných členů odbočky. Ve většině případů nám přislíbili účast, neb alespoň podpoření našich snah a jen v ojedinělých případech pozvání stálo vyhledávali nějakou závažnou příčinu a pádný důvod k odmítnutí své účasti. Ale těch bylo málo. Celý ten to „podnik“, jak bývá ve studentské

feji označován, dal rovněž možnost zjistit, nakolik je ještě živý počet krajanské spolupatričnosti naší mládeže v Praze. Někteří neskrývali svůj odmítavý postoj k podobným akcím. Jiní se snažili alespoň vymknout z organizačních úkolů, ale v obojích případech, tuším, že to bylo vyvoláno spíše osobním pohodlím a nechutí ke kolektivnímu počínání, než čimkoliv jiným. Není pochyb o tom, že jedná-li se o akci podpor, at je vyvíjí kdokoliv, zájem je snáze zjistitelný. Musím však zdůraznit, že tyto poznámky a úvahy nechťejí být posuzovány jako kritika, ale spíše jako pokus pisatele hodnotit skutečnost na základě zkušenosti.

Myslel jsem původně, že náš večírek se nezdaří a ukáže na, neodůvodněnost jakéhokoliv krajanského spolkového podnikání zde v Praze. Tento můj předpoklad se plně nepotvrdil. Otázka asimilace zde v Praze neexistuje, tím více, že mnoho pražských příslušníků — našich krajanů — zde již od dob první republiky. Mnoho jsme mohli vidět, že pozvaní přátelé a přátelé se rovnocenně podíleli na zábavě.

Večírek náš se celkově vydařil. Slyšel jsem také hlasy hostů — pozorovatelů o tom, že neinformovaný by těžko poznal, že tu jde o zábavu krajanskou. Je možné, že chyběla větší dávka veselého studentského vzruchu, která obvykle charakterizuje takovéto společenské schůzky.

Co může také vzbuzovat nedůvěru

Snad jsem nevhodně volil název pro to, co zde chci popsat, ale po přečtení si jej čtenář může upravit. Možná, že tu nelze mluvit o nedůvěře, nýbrž pouze o antipatii nebo také o nepřívětivém dojmu — to přesně nevím. Něco tu však je. To mi potvrdil maličký případ na posledním záteckém volyňském plese. Když už v této souvislosti vzpomínám na zátecký ples (o němž se nikdo ve Věrné stráži nezmiňoval) vybavuje se mi ten nevhodně volený umělecký program a ještě nevhodnější chování přítomných během jeho provádění. Pozvaní umělci si odnesli své mínění, které zajisté nebude v náš prospěch a pořadatelé si patrně odnesli zkušenosti pro příště.

Nechtěl bych tímto vytvořit dojem, že jsem si proto méně všiml živé zábavy v přátelském a družném prostředí krajanů, příjizdějících z různých končin. Mne si ale také pozorně všiml jakýsi krajan, který měl „naladičku“ — lidově řečeno. Nezdálo se mu moje brýle a proto mne vyzval, abych je sundal, s odůvodněním, „že u nás všichni vidí dobře.“ Načež jsem se jej zeptal, zda se mu to nezdá drzé a že bych se nerad zklamal v krajanech. Pouze něco zabručel a odtancoval se svojí společnicí. Zapomněl jsem se zeptat, jak

Nelze však zapomenout, že naposledy, co jsme se společně bavili, to bylo o Mikuláši před dvěma léty.

Nepodařilo se nam připravit umělecké překvapení, čehož je nutno pro příště se vyvarovat.

Slyšel jsem potom ne jeden hlas, že podobné společenské schůzky by se mohly a měly opakovat, neboť proč by se nemohli scházet krajané z Volyně, když tak činí v Praze bez ostýchání a zcela pravidelně Moraváci, Chodové, Slezané a pod. Dokonce tu lze nalézt kroužky Hanáků neb Brňáků. Někdy to bývá t. zv. „parta“, jindy však celá společnost s plánovaným poučným neb uměleckým programem činnosti. Svoji tradici mají také v Praze na př. Chodský neb Moravský ples s regionálními kroji a tanci. Tyto příklady uvádím proto, aby se nikdo nepokoušel vidět při této spolkové činnosti jakousi neodůvodněnou snahu o izolaci. Rovněž mistr E. Haken, kterého jsme k nám zvali (ten večer účinkoval v Rusalce) přislíbil ochotně účast pro příště, i když není oficiálně členem odbočky v Praze. Nej slabší stránkou takovýto spolkových „podniků“ zůstává rozdělení úkonů organizačních. Toto zůstane patrně jediným „nejužším profilem.“ Nalezneme-li však pro příště ochotné a obětavé spolupracovníky, nebude to jistě naposledy, co se pokouším hodnotit takový večírek na jeho okraji. B.

PRAVDA V NAŠICH DĚJINÁCH

V poslední době Věrná stráž přináší cyklus Popisů českých osad na Volyni. Má to být půda pro pozdější sepsání dějin celé České Volyně. Je tedy nutné, aby tyto popisy byly pravdivými obrazy každé obce, o něž pak se bude možno opřít při objektivním hodnocení dějin našeho celku.

Netroufám si před zraky starých krajanských pracovníků, znalců poměrů a pamětníků dob podávat nějaké návody nebo něco podobného. Věřím také, že každý, kdo se ujme úkolu napsat popis některé obce, postupuje s největší pravdomluvností. Navíc jsou tyto popisy předkládané veřejnosti pro event. připomínky, aby bylo docíleno pravdivého obrazu. A tu začínám i já.

V 3. pokračování popisu Českých Novosilek v 7. čísle VS 1950 autor Karel Půlpytel jako příklad Beckova režimu v Polsku v období boje o Zalogi uvádí, že katol. kněz Polák v Senkiewicově křičel s kazatelny: Povězte Čechy!

Dovolává se svědectví všech občanů Senkiewicovské farnosti, kteří navštěvovali kostel, prohlašují, že se to nezakládá na pravdě a že autor byl zřejmě mylně informován.

Dobrzaňski — jak se onen kněz jmenoval — byl naopak Čechům velmi přátelsky nakloněn a rovněž Češi z okolí jemu. Co si v obd. čs.-polských neshod o věci myslel nevím, avšak takovýto výrok s kazatelny nikdy nevyslovil, poněvadž kostel, na jehož vybudování měli Češi největší podíl, navštěvovali zase nejvíce Češi. A u těch by s tímto nepochodil.

Mnohým se tato událost bude zdát bezvýznamnou aspoň potud, aby se o ní mohlo psát. Avšak všichni milujeme pravdu. A tato veliká Pravda, ku které se všichni hlásíme a již — jak si jistě všichni přejeme — má být prolno to zaznamenání celé naší historie, kterou jsme si vytvořili poctivou prací a poctivým srdcem takřka za celé století — to jsou všechny tyto malé pravdy dohromady. Žádná událost v dějinách nezůstala zahalena v roušce lži. Čas vždy spravedlivě posuzuje a odsuzuje. A díváme-li se dnes na náš život s určitým odstupem časovým, můžeme jej hodnotit o to pravdivěji. A vyznat pravdu v našich dějinách se nemusíme stydět.

Václav Židlický

oči, nikogda nepodumalby, čo ty svoj parčň...“

Utkvěla mi v paměti tato příhoda a to mírnější, ale méně vkusné opakování v žatci mi ji připomnělo. K jeho stavu bych pouze uvedl příslůvi: „čto u trězvoho na umě, to u pjanoho na jazykě.“

Někdo si snad pomyslí, že jsou to věci nahodilé a nezaslouží, aby se o nich psalo, já však toho názoru nejsem a touto zmínkou možná ušetřím ještě někoho z „obrylených“ krajanů nevhodné pozornosti. Ing. C.

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

30. (pokračování)

Ještě chvíli pak spolu rozmlouvali a dali se do práce, aby připravili motor k noční plavbě.

Slunce se už schovávalo za mohutné horské vrchy. Chýlilo se k večeru.

Z města doléhal hluk odstupujících vojáků a rachot vozů. Odkudsi z dáleka se ozývaly hluché dělostřelecké výstřely.

Moravský se svým kolegou vyšli na palubu. V té chvíli se k lodi přiblížil motorový člun. Za chvíli vystoupili na palubu dva vojáci a jeden námořník, všichni ozbrojeni. Naproti jim vyšel kapitán Stěfa, podal jim ruku a zavedl je do své kabiny. Prohlédli si náklad lodí a všechny doklady. Po prohlídce motorový člun spustil lano, připevnili jej k lodi a za chvíli se octli uprostřed širého moře.

Vanul čerstvý větřík. Na lodi se zvedly plachty. Loď houpající se na vlnách, odhalovala se od břehu. Před ní byla nezdolná mořská dálka.

Temná noc zastřela svým rouchem celé okolí. Jen hvězdy se třpytily na obloze a jejich jasný svit se odrážel ve vlnách moře.

Moravský stál na palubě a s libostí naslouchal šplouchání vody a matně vnímal hluboký dojem, jenž mu přinášelo moře.

Pozoroval námořníky, jak dovedně šplhali po stěžních a připevňovali plachty, do nichž se opíral vítr, hvízdaje při tom tichou, ale neobvyklou melodii.

Z myšlenek ho vyrušil mechanik, který jej volal k večeri. Zasedli, ale mnoho toho nepojedli. Moravský se cítil nějak stisněný a v nitru mu hlodala nějaká špatná předtucha.

Po jídle se převalil na lavici a usnul.

Loď plula stále dál a dále mořem. Vítr se stále silněji opíral do napjatých plachet. Jen hluchý pleskot vody o loď se ozýval v noční tmě.

Noc uplynula klidně. Moravský se probudil, když už slunce ozářilo svými paprsky stříbrné vlny a vyšel na palubu. Opřel se o okraj lodí a zadíval se do mořské dálky, jako by chtěl tam, někde daleko, uvidět, co ho čeká na té dlouhé cestě. Vdechoval čerstvý letní vzduch, kochal se nezvyklým pohledem a naslouchal pískotu a křiku racků, kteří, potápějce se za kořisti, vyletovali zas vysoko k oblakům.

Moravský se zamyslel, jak překrásný je svět, příroda a vzpomínal, jak kdysi chtěl z tohoto světa odejít, když v rozrušení mysli si chtěl sáhnout na život. Jak mistrně je všechno sestrojeno! Kolik života tu ve všem je! A všechno to je darováno člověku, který může využít bohatých zdrojů přírody. Všechno to přímo volá: žijte, kochejte se pohledy, využijte mě síly pro své dobro, stačí pro všechny, jsem bohatá a štědrá!

Ano, jedni žijí, milují život, využívají dary přírody ku svému dobru, jiní zase jsou jako ti dravci. Ani nechtějí, aby příroda tak štědrě rozdávala zdarma. Sílou si podmanili přírodní bohatství a vydírají teď ty druhé. Bojí se, závidí druhým a z bohatých darů přírody čerpají do svých kapes na úkor jiných, kteří mají jenom tu věcnou drinu.

Jedni se tuží a v potu tváře dobývají si právo na život, druzí jako paraziti

vyssávají z nich vše, co se dá. Neří spravedlivý život a nebude, dokud nevyhynou všichni příživníci. Tehdy si lidé vydechnou a budou moci využít hojnost přírodního dobra!

Tak přemítal na palubě Moravský.

Loď plula dle rozkazu do Oděsy podle břehů Krymu. Tak propluli 5 dnů, aniž by se zastavili někde v přístavu. Na šestý den se strhla silná bouře. Temné mraky potáhly nebe. Vlny se rozburácely a pohrávaly si lodí jako hračkou. Celou dobu silně přšelo.

Moravský stál zas u okraje lodí a nikterak nechtěl uposlechnout výzvy mechanika, který ho volal dovnitř. Rukama se držel stěžně a pozoroval běsnící moře. Srdece se mu zastavovalo, když viděl loď, jak se řítí s vysokého valu obrovské vlny do nezdolné hloubky a hned zase vyskakuje do výšky. Čekal každou chvíli, kdy se loď rozpadne. Pozoroval vysilené a ustrašené tváře řeckých námořníků, kteří obsluhovali loď. Věděl, že situace je velmi vážná.

Tak stál na palubě celý den. K večeru bouře zesílila. Ozvaly se rozkazy kapitána Stěfy a každý poznal, že jde do tuhého.

Loď, bezmocně se houpající v rozbouřeném moři, pohltila hustá tma. Bouře dostoupila vrcholu.

Zdálo se, že celé moře se přelévá.

Moravský ještě ve dne zpozoroval, kde ležely záchranné pásy. Teď, když se už setmělo, zašel si pro jeden, nemaje důvěru v moře. Vyšel pak na palubu a starými, přetřhanými provazy si přivázal záchranný pás kolem sebe. Byl připraven na všechno.

Náhle zaslechl křik lidí. Bouře se proměnila v uragán. Celou tou směsí hluku prolínal hlas kapitánův. Najednou zapraskaly stožáry. Vlny se převalovaly už i přes okraj na palubu.

Moravský se chytil nějaké tyče a ve tmě bral se k ozývajícímu se hlasům. Jen „fonáry“ námořníků probleskovaly v neprůniknutelném pásmu husté tmy. Vichřice zuřila stále silněji.

Náhle se ozval třesk lámajícího se dřeva. U kapitánské kajuty se zlomil stožár. Zase křiky a hluché údery seker, které přesekávaly lana stožáru, aby jej mohli hodit do moře.

Situace na lodi se stávala beznadějnou. Moravský byl zvyklý hledět smrti do očí, nikdy však ještě na moři. Když cítil pevnou půdu pod nohama, měl větší sílu a větší odvalu.

Tady je bezradným. Nezná moře, a nezná způsoby záchrany v něm. Spoléhal jenom na záchranný pás. Každou chvíli čekal na nehorší.

Tak se potáceli ještě asi dvě hodiny ve vlnách rozbouřeného moře, když se náhle ozval silný třesk, jako by vítr lámal mohutný strom. Na to se zdálo, že všechno se utišilo. Po chvíli óhnoho hrozného ticha loď se naklonila a silný třesk byl provázen hluchým úderem.

Hlavní stožár praskl a upadl do moře. Lana byla pevná a tak vlny tloukly zlomeným stožárem o loď. Marně kapitán křičel, aby byla přesekána lana. Stožár silnými údery prorazil loď. Do ka-

biny začala proudit voda. Loď se jako víc náchýlila. Veliká vlna pak loď přehodila.

Moravský se držel pevně okraje. Vlny pět však následovala druhá vlna. Pochopil, že loď se potápí. Octl se naplavenou ve vodě, nemohl už dýchat. Pásl se a octl se v moři. Naposledy uvědomil zamlžené záblesky signálních lamp na lodi a odněkud zdaleka k němu doléhaly křiky lidí. Pak ho strhl proud a vyneslo ho na povrch. Nabral trochu vzduchu a zas ženoucí se vlna ho potopila. Tak bezradně byl unášen rozzuřeným mořem. Brzy ho vlny vynesou vysoko a zase pak padá do hlubin.

Voda byla teplá. Záchranný pás se mu dostal pod paže. Byla tma a občas šlehal blesky. Umíden bezradností postavení padl do jakéhosi bezdomí. Ještě jakoby ve snu ucítil, že jeho nohy uhořely o cosi tvrdého. Pak ještě silný úder, vzápětí ho zase sebrala vlna a po silném pádu na břeh zůstal ležet bez paměti.

Procitl až za chvíli, když jako ve snu se mu zdálo, jak ho kdosi táhne a uslyšel hovor v neznámé řeči. Chtěl otevřít oči, ale marně. Hned zase ztratil vědomí.

Po chvíli zase nabyl vědomí. Cítil silnou bolest v těle a pakívou žízeň. Uvědomil si najednou, že leží na čemsi pevném a že kolem je ticho, že neslyší k smrti hrounou píseň moře za bouře. S námahou otevřel oči a jako v mlze uřel na strážobrazy. Oči ho silně pálily a hned se mu zalily slzami. Za chvíli je zase otevřel a prohlížel si obrazy. Cítil najednou, že k němu někdo blíží. Pak viděl, jak nad ním někdo v bílém skání. Pohybůstý na znamení, že žije. Pak pocítil v těle příjemné teplo. Otevřel víc oči a prohlédl se. Zjistil, že leží na nemocniční posteli v malé světničce. Naproti jeho okno, kterým bylo možno vidět zahrady. Vedle něho stála sestřička celá v bílém a na hlavě měla bílý šátek s červeným křížem. Uvědomil si teď, že leží v nemocnici.

„Jak se cítíte?“ — vyrušila jej sestřička.

„Chci jíst“ — zašeptal.

Za chvíli se už vracela s teplým čajem s rumem.

Moravský se jí teď začal vyptávat, jak se sem dostal. Sestřička si přisedla k němu na potel a vyprávěla.

Byl velkou vlnou vyhozen na písčité břeh Krymu v blízkosti města Jalta. Ráno jej tam našli dva němečtí vojáci. Odtáhli ho od moře a jeden z nich podal zprávu do štábu. Pak přišli vojáci s nosítkami a odnesli ho do nemocnice, kde již celé dva dny a noci prospal.

Vyprávění sestřičky bylo přerušeno příchodem vojenského lékaře, obléčeného do německého stejnokroje. Lékař se sestřičky cosi německy zeptal a spolu odešel z místnosti.

Moravský si teď pomyslel, že se dostal z nouze do bíd.

Jině východisko z této situace mu nebylo. Zůstal tak ležet až do večera.

Večer vystřídala sestřičku nějaká starší paní. Usmívajíc se, ptala se Moravského na zdraví.

„Cítím se už skoro dobře“ — odpovídal rádostně, jsa překvapen její dohledností.

Pak mu přinesla večeri. Usmála se a povídala:

„Přijdu sem k vám za chvíli, teď ještě se podívám na ty ostatní. Mám vám hodně co říci.“

(Pokračování)

Dějiny české Volyně

(10. pokračování).

Dr. J. Folprecht

Gubernátor v listě ministru vnitra L. S. Lazovu píše: Kdo ví, jaké důsledky vzejdou z otázky této vzhledem ke katolíkům polským v Rusku a zda nebude přítomnost Čechů prvním krokem k vytvoření katolické církve na Římě nezávislé a cizí protinárodním snahám? Jak vidno, měli být husité čeští nástrojem k rozkolu v katolické církvi, a to v tom smyslu, že by se utvořila katolická církev, jež se zřekne papeže a bude v lůně církve pravoslavné, jež bude mít církevní jazyk slovanský, bude podávati pod obojí způsobou, kněží budou bez celibátu. Ovšem gubernátor i ministr se dívali na věc jedině se zřetěním ke katolickým Polákům, kterým by takto byla dána možnost ku přechodu k státní církvi ruské.

Tato zpráva gubernátorova se všemi okolnostmi i dalekosáhlými, už ne jen na nové přistěhovalce se vztahujícími plány obsahovala nejen žádost za povolení přijímání pod obojí způsobou, konání bohoslužeb „českým a slovan-ským jazykem“, povolení sňatků kněžských na základě odpadnutí od moci papežské a konečně povolení vlastních kněží, povolaných z Čech.

Žádost za povolení farností českých měla už svou předchůdkyni v žádosti Čechů z Čechohradu z r. 1867., kteří se ucházeli o vlastní českou farnost.

Nyní při nových přistěhovalcích se kladl důraz na to, aby kněží z Čech povolání především hlásali dogmata Husova, což značilo „rozdělití víru katolickou“ jakožto uloženou povinnost.

Podle Jaroslava Velenského před příchodem českých kněží zaopatřoval a pochovával kněz pravoslavný, kdežto kněz katolický křtil a oddával. Ti, kdo se odtrhli po vyhlášení dogmatu o neomylnosti papežské, počali se zvatí starokatolíky už v r. 1870. V Hulči v opraveném pravoslavném kostele se pak konaly čes-

ké bohoslužby (starokatolické), po r. 1888 pravoslavné, také českým bohoslužebným jazykem.

Zvláštní vládní komise pro Čechy

Jak důležitou se objevila náboženská otázka volyňských Čechů, je viděti z toho, že zvláštní ministerská komise se usnesla na tom, že přechod českých kolonistů z katolictví k husitství se nikterak neprotiví zásadě snášenlivosti náboženské v Rusku a že zřízení farností českých bude ponecháno ministerstvu vnitra.

Tato komise důkladně probrala náboženskou náladu Čechů a musila i s velkou péčí posuzovati názory některých užších představitelů pravoslavné církve, kteří mezi Čechy nacházeli po náboženské stránce koulou mezi pšenici. Nakonec se přichýlila pro Čechy k „husitství“.

Po stránce povahové je i tato věc pro české osadníky velmi zajímavá. Nejen jejich představitel, nýbrž i jednotlivci rolníci sledovali s velkou pečlivostí zájezdy církevních hodnostářů do pravoslavných far, kde měli obdržeti zprávy o náboženských skloních nových osadníků. Tito věděli velmi dobře, že nazíraným náboženským jednotní nejsou a to nejen v různých vyznáních, nýbrž i v nitru jednotlivých vyznání. Volyňská česká kolonie sama byla věrným odleskem náboženské nálady v Čechách, kde sledy náboženských bojů i odpor k Římu způsobily hluboké trhliny v myslích lidu našeho.

Přejít však od odporu k činu a k odchodu z církve, zdálo se Čechům příliš příkré a přejít k „husitství“, které doma nemělo vyhraněného náboženského významu jako jiné náboženské denominace, zdálo se oportunnějším a přijatelnějším. V tomto pojmu husitství čeští předáci viděli a cítili ve své geografické situaci spíše obsah politický a hospodářský, než nábožen-

ský. Avšak i toto počínání musilo časem ztroskotati.

Jejich rozhodnutí k husitství jeví se sice v té době a za těch poměrů nuceným, ale vzhledem k náboženským poměrům českým neujmá jim na charakteru nic.

Ukázalo se však, že důsledky byly velmi těžké.

Dogma o neomylnosti papežské

Zajímavě se projevila v charakteru Čechů jejich reakce na vyhlášení dogmatu o neomylnosti papežské z r. 1870. Čechové připravili pro svého správce Gressera adresu ke gubernátorovi kyjevskému, v níž uvádějí, jak je jim nové katolické dogma proti mysli a jak hluboce cítí s dogmaty i mravními zásadami východní církve pravoslavné. Tato česká adresa byla podána Gresserovi dne 9. června 1870, avšak stalo-li se to před podobným prohlášením vnitroruských Čechů či po něm, je těžko zjistiti.

Několik Čechů z vnitřního Ruska totiž přestoupilo k pravoslaví z odporu proti tomuto dogmatu, jak praví Križanovskij, také na počátku června 1870.

Poukaz k dogmatu o papežské neomylnosti nezdá se u Čechů býti pouhou záležitostí k tomu, aby se hlásili k pravoslaví; Čechové své prohlášení neučinili proto, že se na jednu octli „v říši ruského cara jako ochránce všech Slovanů.“ Nejvyšší kněz volyňského okrsku protoi-erej Ovsjankin, který už Čechy byl navštívil, shledal u nich lásku k ruskému lidu a příznivý postoj k pravoslaví, ale nenašel u nich husitů, nýbrž pouze „určitý počet lidí svobodně přemýšlejících o věcech víry“, kteří vlivem luteranismu „odložili zvěděnou pravdu starého pravoslavného křesťanství.“—Určitý podklad pro pravoslaví tedy u Čechů příšlých na Volyň už byl.

(Pokračování.)

Popisy českých osad na Volyni — Michalovka

J. M. Tomeš:

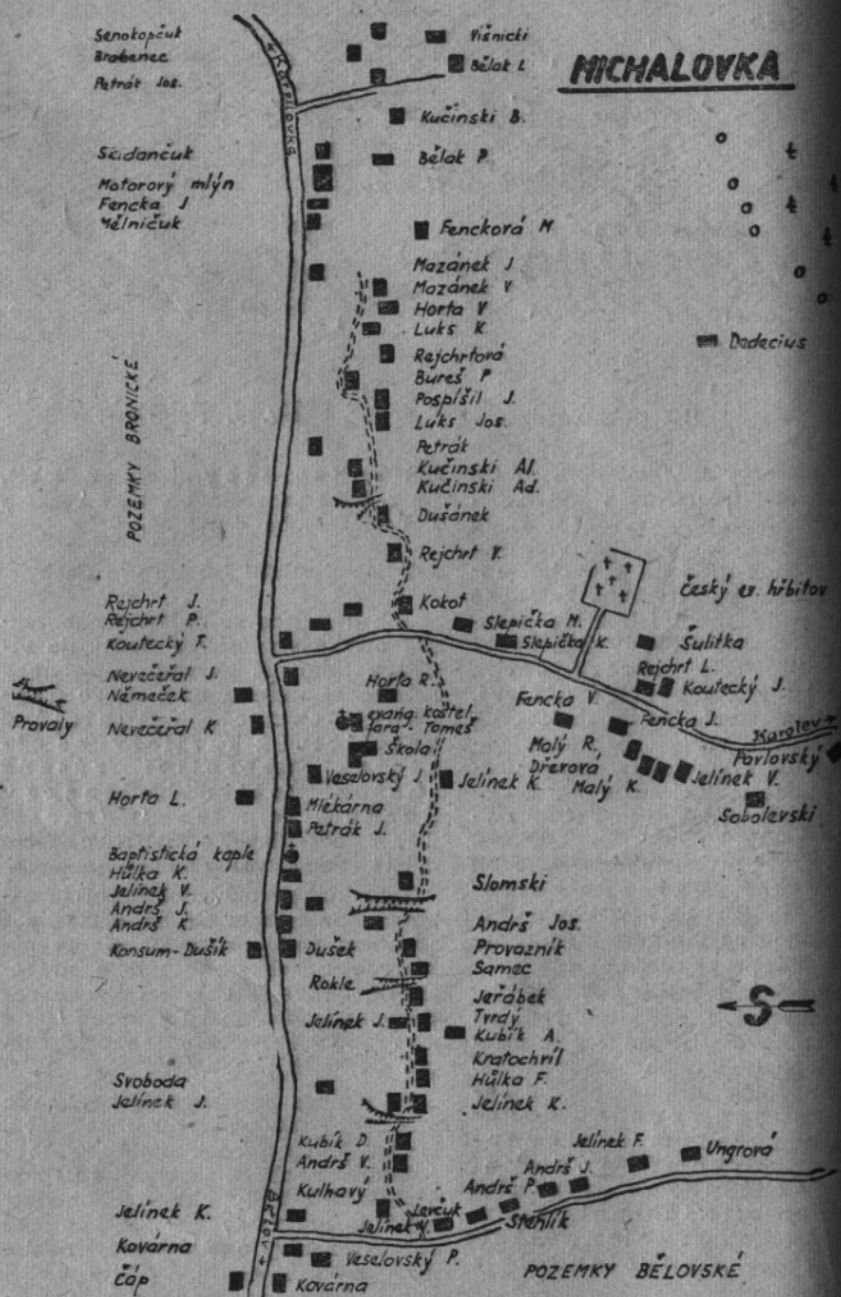
Majitel půdy, na níž byla obec založena, kníže Karel Radziwill, měl syna Michala, na jehož počest obec nazvána Michalovkou. Je položena v okrese Rovenském a byla založena v roce 1878; jejími zakladateli byli: Pavel Sláma, Vilém Jelínek, Pavel Koutecký, Jan Andrš, Josef Veselovský, Karel Marek, Josef Kratochvíl, Josef Hruša, Jan Tvrďý, Karel Dušík, další byli národnosti německé: Wilhelm Klein, Friedrich Schmiedtke, Andreas Gust, Jakob Zejdens.

Z kterého kraje v Čechách osadníci pocházeli nepodařilo se doposud zjistit. Jsou to potomci pobělohorských vystěhovalců, kteří v dobách pronásledování pro víru českobratrskou opouštěli tajně a s pláčem svoji drahou vlast a odcházeli do svobodnější země Saské a Pruské, odtud pak zakládali kolonie v Polsku, největší z nich byly Zelov a Kučov (polsky Kucov). Babička Mundilová v Kučově, která se narodila v Prusku, a jinak nedovedla mluvit než česky, vyprávěla mi toto: „Nase mama často nám vypravovala, jak utíkala s rodiči pro víru z Čech do země Saské. Bylo to vzejmě. Celej den šikovali sme se a vázali nejboťnebnější věci do uzlíků. Mnogo sme nemohli vzít, ale Bibli a českobratrské knihy vzali sme všechny. Táta vyšel ven, vešel do chliva, dal dobytku sena víc než jindy, rozloučil se s ním a přišel zas do seknice. Tam sme se ještě pomodlili a před půlnocí vydali sme se na dalekou cestu. Cestou sme se naplakali dost, ale věděli sme, proč odcházíme a to nám dodávalo sílu k obtížné cestě.“

Když Zelov, tehdy pod carskou vládou, byl již přelidněný, odjíždělo mnoho rodin do Volyňské gubernie a usadily se v německé kolonii Puchavě asi 25 km od okresního města Rovna vzdálené. Když kníže Radziwill pronajímал půdu svého majetku, blíže Rovna, osadníci z Puchavy opouštěli tamní písčitou půdu a pronajímali pozemky porostlé lesem, ale úrodné. Také z Berdičeva a přímo ze Zelova krajané přijížděli a usazovali se v Michalovce. Ukrajinci z okolních vesnic i vláda přijali je ochotně, poněvadž půdy porostlé lesem bylo mnoho a lidí málo.

Osadníci pronajali celkem 525 morgů (jiter) na 20 roků. Z toho kníže oddělil 3 morgi pod školu a pod hřbitov. Nájemné platili až po dvou letech a bylo stanoveno na 1 rubl z morgu. Další nájem uzavřen byl roku 1898 na 12 let a platilo se 1 rubl 50 kopějek z morgu, třetí smlouva z roku 1910 platila na 6 let za nájemné 2 ruble z morgu.

Poněvadž půda byla jen pronajata, stavěly se prozatímní dřevěné stavby. V roce 1916 krajané dostali pozemky do vlastnictví v ceně 60 pudů

žita za morg. Pak se bořily prozatímní stavby a stavěly se důkladnější domky a hospodářská stavení, ale také jen dřevěné. V celé obci byly pouze dvě stavby z cihel: evangelický kostel a obytný dům Vladimíra Dušana.

Zakladatelé obce byli náboženství evangelického. Po celotýdenní mozolné práci těšili se na neděli, kdy ve svátečním obleku a klidu s kancionály českobratrskými v ruce scházeli se všichni na jednoduché bohoslužby. Byl to zajímavý pohled, když jsme se v neděli ráno z některého kopce dívali, jak lidé kolem desáté hodiny sestupovali s vrchů na níže položenou cestu a pak se sjednotili v jeden houf a společně šli do modlitebny. Sluší podotknouti, že stavby vznikaly po různu, poněvadž půda,

na níž byla obec postavená, je vlnitá a každý osadník stavěl na místě pro sebe nejvýhodnějším; nevím, měla-li ještě jiná česká vesnice podobnou polohu; jen z jednoho kopce „u Samců“ (jak se říkalo) bylo možno shlédnout největší část obce, jinak vidět jen několik stavení. Cestami obec rozdělena byla na dvě části. Hlavní cesta vedla přímo od rovenského silnice do Bělova. V době tání na jaře cesta se proměnila na několik dní v hlučný potok, kdy nebylo snadno někoho jíti nebo jeti.

V roce 1879 byl založen sbor evangelický — reformovaný, který patřil pod správu českobratrského faráře Fr. Kašpara z Hulče Českého.

(Pokračování)

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

(11 продолжение)

Апрель в Западной Украине — хороший месяц. Снега уже нет и в помине. Кое-где зеленеет трава, почки на деревьях набухли и готовы вот-вот распусться. Но ночи были еще холодные и сырые, особенно в лесу. Поэтому на „зеленом маяке“ апрель был неласковым — разведчики по ночам мерзали. Им приходилось спать на сырой земле. Согреться негде: костры разводить они не могли, чтобы не обнаружить себя.

Помимо „зеленого маяка“, каждому разведчику, уходившему в Ровно, указывалось отдельное место для „зеленой почты“. В разных местах неподалеку от „маяка“ подыскивались подходящие места в лесу: либо дерево с дуплом, либо пень или большой булыжник. В этих местах разведчик прятал свое донесение и тут же находил для себя почту из лагеря.

Места „зеленых почт“ сохранялись в тайне — это были наши центральные узлы связи. Хождение на „маяк“, дежурство там, сбор писем и разноска их по „зеленым почтам“ поручались самым опытным и осторожным разведчикам. Их возглавлял Валя Семенов.

В это время наравне со взрослыми стал работать Коля Маленький. Мы его назначили курьером связи при Николае Ивановиче Кузнецове.

Одинадцатилетний Коля, круглый сирота, был пастушком в деревне, когда столкнулся однажды с нашим разведчиком. Коля так настоятельно просил его взять к партизанам, что тот согласился. Мы к нему присмотрелись и увидели, что этот худенький, курносый, веснучатый мальчик очень сообразителен. Долгое время Лукин отдельно занимался с Колей, готовил его на роль разведчика.

Наша радистка Марина Ких взяла над Колей шефство: стирала и штопала его одежду, подолгу бывала с ним, рассказывала ему о

Москве, о метро о школе.

И еще один помощник появился у Кузнецова в Ровно: это была Валя Довгер.

Отец Вали, Константин Ефимович Довгер, работал лесничим в Сарненском районе. В марте месяце, выполняя наше задание, он попал к предателям в засаду и был зверски замучен.

С трудом разыскали мы тело замученного товарища и похоронили его с партизанскими почестями.

После похорон отца Валя пришла к нам в отряд.

— Мы с мамой заменим папу, сказала она.

Я познакомил Валу с Кузнецовым. После первого же разговора с ней Николай Иванович сказал мне, что Валя во многом может помочь ему, если будет жить в Ровно.

Так мы и поступили. Валя отправилась в Ровно и стала подыскивать для себя квартиру. В апреле она там устроилась и сумела даже оформить прописку, что по тем временам было делом нелегким: разрешение на постоянное жительство в Ровно давало только гестапо.

Теперь у Вали была удобная комната, с отдельным выходом, и она смогла взять к себе и мать и младших сестер.

С помощью Вали и ее подруг Николай Иванович познакомился с несколькими сотрудиниками рейхс-комиссариата и гестапо. Кузнецов — обер-лейтенант Зиберт — всем очень нравился. Веселый, остроумный, щедрый, он не жалел немецких марок на угощение друзей; этих марок у нас было много, целыми транспортами забирали мы их у немцев. Друзья уже знали, что Пауль — сын помещика из Восточной Пруссии, и после войны собирались посетить его большое и богатое имение.

Кузнецову удалось познакомиться с местным жителем, поляком

по национальности, Яном Каминским. Каминский был членом польской подпольной организации. Но работала эта организация вяло, а Каминский рвался к активному делу. Он охотно согласился работать с Кузнецовым и скрепил свое слово письменной клятвой.

Изо дня в день мы стали получать от Кузнецова сообщения, одно интереснее другого. Мы узнавали о различных мероприятиях гитлеровцев на Украине и о планах немецкого командования. Николай Иванович сообщил нам фамилии и адреса советских людей, готовых бороться с гитлеровцами. Ему удалось выяснить фамилии и приметы тайных агентов, которых гестапо забрасывало в советский тыл с заданиями диверсионного и террористического порядка.

Однажды в ресторане Пауль Зиберт познакомился с оберфрейтром немецкой армии Шмидтом, который занимался дрессировкой собак для личной охраны рейхс-комиссара Коха. Яркорыжий, веснучатый Шмидт был весьма польщен знакомством с блестящим офицером Зибертом.

— Очень, очень приятно! — говорил он, крепко пожимая руку Кузнецову.

— Я тоже рад с вами познакомиться. Я очень люблю собак и интересуюсь их дрессировкой. В имени моего отца целая псарня... Будет время, заходите в гости, господин Шмидт.

И Кузнецов дал ему адрес своей „официальной“ квартиры.

Шмидт не заставил себя ждать. В назначенное время он пришел к обер-лейтенанту Паулю Зиберту с немецкой овчаркой, которую дрессировал для Коха.

— Это восьмая. Я уже сдал господину гауляйтеру семь овчарок. Но эта — лучшая из всех. Она сразу чувствует неарийца, партизана узнает за километр. Я ее обработал на псарне СС.

(Продолжение следует)

U příležitosti prvního výročí vzpomínáme, že v březnu 1949 odešel navždy z našeho kruhu náš milovaný manžel, otec a děd **Vilém Šmída**, sládek a vedoucí Klichova pivovaru v Olšance u Žitoměru, kde zesnulý strávil dlouhá léta v neúnavné práci. Byl věrným synem své vlasti, na kterou v Rusku rád vzpomínal a spolupracoval na jejím osvobození. Vrátil se do milované vlasti a své stáří trávil u své dcery v Berouně. Dnes spí věčný sen a země česká dýšící vůní domova budiž mu lehká. Ke tvé světlé památce klademe ti dnes kytíčku vděčných vzpomínek. Prosíme krajanů, kteří jej znali, aby mu věnovali tichou vzpomínku s námi. **Manželka, syn, dcera a vnučata.**

Při příležitosti 5. výročí smrti našeho drahého **Vladimíra Podaného**, nar. 28. 1. 1915 v Mirohošti na Volyni vzpomínáme jeho světlé památky. Padl 11. března 1945 u Lipt, Sv. Mikuláše. Naše vzpomínky dnes zaleťají k místu neznámému, kde spíš svůj věčný sen a ukládají na tvém hrobě kytici díky za lásku a statečnost. Kéž je ti země česká lehkou! Vždy s láskou budeme vzpomínat na tvé dobré a statečné srdce!

Rodiče, manželka a dcera Alenka.

Dne 19. března budou tomu dva roky, co od nás navždy odešla naše milá maminka a babička **Františka Srdýnková**. Narodila se roku 1884 v Olšance okr. Žitomír na Volyni. Drahá maminko, Váš plodný život byl naplněn prací a těžkým celoživotním zápasem. Jak jste se těšila na klidný život v naší nové vlasti, v prostředí svých nejdražších. Avšak osud chtěl jinak. Vaše přání po radostném životě v naší vlasti zůstalo nesplněno. Odešla jste od nás na věčný odpočinek. Budiž Vám země česká lehkou! Vzpomínáme a nikdy nepomeneme. **Děti a vnuči.**

Všem přátelům a známým podáváme truchlivou zprávu, že dne 25. února 1950 nás navždy opustil náš drahý **Jiří Svoboda** z Mirohoště na Volyni. Zemřel po krátké těžké nemoci ve stáří 29 let ve vlasti, kterou pomáhal osvobozovat od okupantů jako četař v řadách čs. zahr. arm. v SSSR. Pohřbu, který se konal v Blíževdlich, okr. Litoměřice, se zúčastnil velký počet spoluobčanů z Mirohoště jakož i z nového bydliště ve vlasti spolu se zástupci SBS, MNV, MQKSC, Spolku hasičů, ČSČK, Sokola, škol a čestná stráž posádky z Litoměřic, jimž touto cestou děkujeme za projevení účasti v našem bolu. Kéž je zesnulému země lehká!

Rodiče, manželka a sestra.

S bolestí v srdcích oznamujeme všem přátelům a známým, že 10. ledna 1950 zemřel po dlouhé nemoci ve věku 21 let náš milovaný syn a bratr **Miroslav Drobný**, nar. v dubenské okrese na Volyni. Kdož jste zesnulého znali, věnujte mu tichou vzpomínku s námi. Nechť je mu země česká lehkou!

Rodiče, bratr a příbuzní.

Se stále stejnou bolestí vzpomínáme, že 17. června 1948 zemřel v Měnicích náš milovaný manžel, otec a děd **JOSEF MIMRA**, nar. 1880 v Bohožně na Volyni. Tělesné pozůstatky byly uloženy na hřbitově ve Skopicích. — Kéž je ti země, jejíž svoboda byla vykoupena krví tisíců věrných synů a dcer našeho národa, lehká! My budeme vždy s bolestí a s láskou vzpomínat!

Manželka, syn, dcera, vnučata a příbuzní.

STÁLÝ PŘÍSEŽNÝ TLUMOČNÍK

jazyka ruského, polského a ukrajinského pro překlady do řeči české a naopak a mezi těmito jazyky navzájem

JUDr. VINCENC JANEČEK

(bývalý advokát v Lucku na Volyni)

přeloží Vám Vaše doklady z ruštiny, polštiny a ukrajinštiny. Veškeré doklady, zaslané mně pro překlad, přeložím a pošlou na dobírku vrátím.

Adresa

JUDr. VINCENC JANEČEK
Žatec, ul. Otakara Březiny 985/11

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redakce Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 314. Používání novinových známek povoleno řed. listovním pošt. a telegrafů v Praze, č. j. IA - Gre. - 2372 - OB. Dohlédací poštovní Žatec. Předplacené na rok 1950 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.